

A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2011. február 17.*

A T-385/07. sz. ügyben,

a **Fédération internationale de football association (FIFA)** (székhelye: Zürich [Svájc], képviselik kezdetben: R. Denton, E. Batchelor, F. Young solicitors és A. Barav ügyvéd, később: E. Batchelor, A. Barav, D. Reymond ügyvédek és F. Carlin barrister)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselek: E. Montaguti és N. Yerrell, meghatalmazotti minőségben, segítők: J. Flynn QC és L. Maya barrister)

alperes ellen,

támogatják:

a **Belga Királyság** (képviselek: L. Van den Broeck és C. Pochet, meghatalmazotti minőségben, segítők: J. Stuyck, A. Berenboom és A. Joachimowicz ügyvédek),

* Az eljárás nyelve: angol.

a **Németországi Szövetségi Köztársaság** (képviselik: M. Lumma és J. Möller, meghatalmazotti minőségben)

és

Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (képviselik: S. Behzadi-Spencer, E. Jenkinson és L. Seeboruth, meghatalmazotti minőségben, segítőjük kezdetben: T. de la Mare, később: B. Kennelly barristers)

beavatkozók,

a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 89/552/EGK tanácsi irányelv 3a. cikkének (1) bekezdése alapján Belgium által hozott intézkedéseknek a közösségi joggal való összeegyeztethetőségéről szóló, 2007. június 25-i 2007/479/EK bizottsági határozat (HL 2007. L 180., 24. o.) részleges megsemmisítése tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (hetedik tanács),

tagjai: N.J. Forwood elnök (előadó), L. Truchot és J. Schwarcz bírák,

hivatalvezető: K. Pocheć tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2010. február 24-i tárgyalásra,

meghozta a következő

Ítéletet

Jogi háttér

- 1 Az EK 43. cikk előírja:

„Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően tilos a valamely tagállam állampolgárainak egy másik tagállam területén történő szabad letelepedésére vonatkozó minden korlátozás. Ezt a rendelkezést azokra a korlátozásokra is alkalmazni kell, amelyek képviselőnek, fióktelepnek vagy leányvállalatnak egy tagállam valamely tagállamban letelepedett állampolgára által történő alapítására vonatkoznak.

A szabad letelepedés magában foglalja a jogot gazdasági tevékenység önálló vállalkozóként történő megkezdésére és folytatására, vállalkozások, így különösen a 48. cikk második bekezdése szerinti társaságok alapítására és irányítására, a letelepedés országának joga által a saját állampolgáira előírt feltételek szerint, figyelemmel a tőkére vonatkozó fejezet rendelkezéseire is.”

- 2 Az EK 49. cikk első bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően tilos a Közösségen belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozás a tagállamok olyan állampolgárai tekintetében, akik a Közösségnek nem abban a tagállamában letelepedettek, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy.”

- 3 A [89/552] irányelv módosításáról szóló, 1997. június 30-i 97/36/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 202., 60. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet 2. kötet 321. o.) kiegészített, a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 1989. október 3-i 89/552/EGK tanácsi irányelv (HL L 298., 23. o.; magyar nyelvű különkiadás 6. fejezet 1. kötet 224. o.; helyesbítés: HL L 227., 62. o.) 3a. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Minden tagállam hozhat intézkedést a közösségi jog szerint annak biztosítására, hogy a joghatósága alá tartozó műsorszolgáltatók [helyesen: televíziós műsorszolgáltatók] kizárólagos alapon ne közvetíthessenek az adott tagállam társadalma számára kiemelten jelentős eseményeket oly módon, hogy az adott tagállamban a közönség jelentős részét kizárják az ilyen események közvetítésének lehetőségéből élő vagy későbbi közvetítés útján az ingyenes televíziós szolgáltatásban [helyesen: megfosztják attól a lehetőségtől, hogy élőben vagy későbbi, ingyenes televíziós szolgáltatás révén történő közvetítés során kövessék az ilyen eseményeket]. Amennyiben így jár el, az érintett tagállam jegyzéket készít azokról a meghatározott nemzeti vagy nemzeti eseményekről, amelyeket a társadalom számára kiemelkedő jelentőségűnek tart. Ezt világos és átlátható módon teszi meg a szükséges és hatékony időhatáron belül. Ennek az eljárásnak a keretében az érintett tagállam azt is meghatározza, hogy az ilyen események teljes vagy részleges élő közvetítésben kerüljenek műsorra, vagy ahol a közérdeknek megfelelően szükséges vagy alkalmas, objektív okoknál fogva teljes vagy részleges későbbi közvetítésre kerüljön sor.

(2) A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet az (1) bekezdéssel kapcsolatban hoznak [helyesen: hoznak vagy terveznek]. Az értesítéstől számított három hónapon belül a Bizottság köteles igazolni [helyesen: ellenőrizni], hogy az ilyen intézkedések megfelelnek a közösségi jognak, és erről tájékoztatják a további tagállamokat [helyesen: tájékoztatja a többi tagállamot]. A Bizottság kikéri a 23a. cikk alapján létrehozott bizottság állásfoglalását. A Bizottság továbbá haladéktalanul megjeleníti [helyesen: közzéteszi] a meghozott intézkedéseket az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában*, és legalább évente egyszer kiadja a tagállamok által hozott intézkedések összesített jegyzékét.

(3) A tagállamok kötelesek biztosítani megfelelő eszközökkel jogrendszerük keretein belül, hogy a joghatóságuk alá tartozó műsorszolgáltatók ezen irányelv közzétételének napját követően az említett műsorszolgáltatók által vásárolt kizárólagos jogokat nem gyakorolják oly módon, hogy egy másik tagállamban a közönség jelentős részét megfosztják attól a lehetőségtől, hogy kövessék azokat az eseményeket, amelyeket az adott másik tagállam az előző bekezdések szerint megjelölt, teljes körű vagy részleges élő közvetítés vagy ahol a közérdekű objektív okoknál fogva szükséges vagy megfelelő, teljes körű vagy részleges közvetítés útján az ingyenes televízióban, amint azt az (1) bekezdés szerint a másik tagállam meghatározta.”

4 A 97/36 irányelv (18)–(22) preambulumbekkezdése értelmében:

„(18) mivel lényeges, hogy a tagállamok intézkedéseket hozhassanak az információhoz való jog védelmére és a társadalom számára kiemelten jelentős nemzeti, illetve nem nemzeti események televíziós közvetítéséhez való széles körű nyilvános hozzáférés biztosítására, mint például az olimpiai játékok, a labdarúgó-világbajnokság és a labdarúgó Európa-bajnokság; [helyesen: labdarúgó-Európa-bajnokság] ebből a célból a tagállamok jogában áll a közösségi joggal összhangban lévő intézkedések meghozatala, melyek célja a joghatóságuk alá tartozó, az ilyen események kizárólagos műsorközvetítési jogaival rendelkező műsorszolgáltatók gyakorlatának szabályozása;

(19) mivel a közösségi keretekben szükséges intézkedéseket hozni a lehetséges jogi bizonytalanság és piaci torzulások elkerülésére, és a televíziós szolgáltatások szabad forgalmazásának egyeztetésére azzal a szükséglettel, hogy megakadályozzák a jogos közérdekeket védő nemzeti intézkedések megkerülésének lehetőségét;

(20) mivel különösen helyénvaló ebben az irányelvben olyan előírások megfogalmazása, amelyek a műsorszolgáltatók részéről kizárólagos közvetítési jogok

gyakorlására vonatkoznak, amelyeket a műsorszolgáltatók felett joghatósággal rendelkező tagállam helyett más tagállamokban a társadalom számára kiemelten jelentős eseményekre vonatkoznak [...];

- (21) mivel ezen irányelv alkalmazásában a társadalom számára a kiemelten jelentős eseményeknek bizonyos feltételeknek kell eleget tenniük, azaz olyan kiemelkedő eseményeknek kell lenniük, amelyek az Európai Unióban vagy egy adott tagállamban, illetve egy adott tagállam területén a közvélemény számára érdekesek, és amelyeket előzetesen megszervez egy olyan eseményszervező, aki jogosult az adott eseménnyel kapcsolatos jogok értékesítésére;
- (22) mivel ennek az irányelvnek az alkalmazásában a »szabadon igénybe vehető televízió«-s műsorszolgáltatás egy közszolgálati vagy kereskedelmi műsorcsatornán, amely fizetés nélkül a közönség rendelkezésére áll a műsorközvetítés olyan finanszírozási módjain túlmenően, amelyek széles körben alkalmazottak az egyes tagállamokban (például engedélydíj és/vagy alapszintű előfizetési díj egy kábelhálózatban)».

A jogvita előzményei és a megtámadott határozat

- 5 A felperes, a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA), 208 nemzeti labdarúgó-szövetségből álló egyesület, és a labdarúgás világszintű végrehajtó szerve. Céljai közé tartozik különösen a labdarúgás globális előmozdítása és nemzetközi versenyének megszervezése. A „világbajnokság” (a továbbiakban: világbajnokság) – amelynek megszervezését biztosítja – utolsó szakasza televíziós közvetítési jogainak értékesítése képezi fő bevételi forrását.

- 6 Belgiumban a flamand és a francia közösség rendelkezik hatáskörrel a 89/552 irányelv 3a. cikke szerinti intézkedések elfogadására. Ily módon az egyes közösségek hatóságai különböző intézkedéseket fogadtak el, amelyeket ezt követően a belga szövetségi hatóságok közöltek az Európai Közösségek Bizottságával.
- 7 A flamand kormány által 1995. május 30-án elfogadott, 1995. január 25-én egységes szerkezetbe foglalt, a rádiós és televíziós közvetítésre vonatkozó rendeletek (*Moniteur belge*, 1995. május 30., 15092. o.) 76. cikkének 1. §-a értelmében „[a] flamand kormány jegyzéket állít össze a kiemelten jelentősnek minősülő eseményekről, amelyekről tehát tilos oly módon kizárólagos közvetítést adni, hogy ezáltal a flamand közösség közönségének jelentős része ne nézhessen az események [helyesen: szabad hozzáférésű] egyenes adásban vagy felvételtől történő közvetítését.”
- 8 2004. május 28-i rendeletében (*Moniteur belge*, 2004. augusztus 19., 62207. o.) a flamand kormány megállapította a kiemelt társadalmi jelentőségű események jegyzékét, amelyben a Világbajnokság is szerepelt. Ahhoz, hogy valamely esemény a jegyzékbe kerülhessen, a következő kritériumok közül legalább kettőnek meg kell felelnie:
- az esemény nagy aktualitással bír, és jelentős közérdeklődésnek örvend;

 - az eseményre egy jelentős nemzetközi verseny vagy olyan verseny keretében kerül sor, amelyen a nemzeti csapat, egy belga egyesület csapata, illetőleg egy vagy több belga atléta [helyesen: sportoló] is részt vesz;

 - az esemény fontos sportághoz kapcsolódik, és a flamand közösség jelentős kulturális értéket tulajdonít neki;

- hagyomány, hogy az eseményről szabad hozzáférésű televíziós közvetítést adnak, amelynek nézettsége saját kategóriájában magasnak számít.
- 9 A 2004. május 28-i határozat 1. cikke értelmében a jegyzékben szereplő bizonyos eseményeket, köztük a világbajnokság utolsó fordulóját, egyenes adásban és teljes terjedelemben kell közvetíteni. Ugyanezen határozat 2. cikke értelmében a jegyzékben szereplő eseményeken fennálló kizárólagos jogok nem gyakorolhatóak oly módon, hogy az akadályozza a lakosság jelentős részét abban, hogy szabad hozzáférésű televíziós adásban figyelemmel kísérhesse ezeket az eseményeket. Továbbá, ugyanezen rendelkezés második bekezdése szerint a flamand közösség lakosságának széles köre akkor tud szabad hozzáférésű televíziós adásban követni egy kiemelt társadalmi jelentőségű eseményt, ha azt holland nyelven sugárzó televízióállomás közvetíti, és a lakoságnak legalább 90%-a fogni tudja, anélkül hogy – a televíziós műsorterjesztés előfizetési díján kívül – további díjat kellene fizetnie.
- 10 A 2004. május 28-i határozat 3. cikke értelmében azok a televízióállomások, amelyek nem teljesítik a 2. cikk követelményeit, és amelyek a holland nyelvű régióban és Brüsszel Főváros kétnyelvű régióban kizárólagos közvetítési jogokra tesznek szert a jegyzékben szereplő eseményekre, e jogukat kizárólag akkor gyakorolhatják, ha szerződésekkel igazolni tudják, hogy a lakosság széles körének módja nyílik arra, hogy szabad hozzáférésű televíziós adásban figyelemmel kísérje ezen eseményeket. E tekintetben a kizárólagos közvetítési joggal rendelkező televízióállomások ésszerű piaci áron alhasznosítási engedélyeket adhatnak ki az e feltételeket teljesítő televízióállomásoknak. Ha azonban a szóban forgó feltételeknek megfelelő egyetlen televízióállomás sem kíván alhasznosítási engedélyt szerezni, a kizárólagos jogokat megszerző televízióállomás gyakorolhatja e jogokat.
- 11 A francia közösség parlamentje által elfogadott 2003. február 27-i rendelet (*Moniteur belge*, 2003. április 17., 19637. o.) 4. cikkének 1. §-a értelmében a Conseil Supérieur de l'Audiovisuel (Audiovizuális Legfelsőbb Tanács) véleményének kikérése után a francia közösség kormánya határozhat a francia közösség közönsége szempontjából kiemelten jelentős események jegyzékéről. Ezen események vonatkozásában a televíziós műsorszolgáltatóknak és az RTBF-nek tilos oly módon kizárólagos jogokat gyakorolnia,

hogy ezzel a szóban forgó közösség közönségének jelentős részét megfossza az események szabad hozzáférésű televíziós közvetítéséhez való hozzáféréstől.

- 12 A 2003. február 27-i rendelet 4. cikkének 2. §-a értelmében egy esemény akkor tekinthető a francia közösség szempontjából kiemelten jelentősnek, ha a következő kritériumok közül legalább kettőnek megfelel:
- az esemény különös népszerűségnek örvend a francia közösség nézőközönségénél, nemcsak az ilyen eseményeket egyébként figyelemmel kísérők körében, hanem általában;
 - az esemény a francia közösség körében általánosan elismert kulturális jelentőséggel bír, és a szóban forgó közösség kulturális önazonosságának részét képezi;
 - a szóban forgó eseményen, amelyre egy nemzetközi jelentőségű verseny vagy esemény keretében kerül sor, belga személy vagy csapat is részt vesz;
 - hagyomány, hogy a francia közösség szabadon hozzáférhető televíziós közvetítést kap az eseményről, és az széles körű nézettségnek örvend.
- 13 Ugyanezen rendelet 4. cikkének 3. §-a értelmében a televíziós műsorszolgáltatás akkor minősül szabad hozzáférésűnek, ha a műsort francia nyelven közvetítik, továbbá ha a francia nyelvű régióban és a kétnyelvű Brüsszel Főváros régióban a televíziós vevőberendezéssel rendelkező háztartások legalább 90%-a által fogható. A műsor

vételének nem lehet előfeltétele, hogy – a műszaki költségektől eltekintve – a kábel-szolgáltatási alapsomag előfizetési díján kívül más díjat is befizessenek.

- 14 A francia közösség kormánya által elfogadott 2004. június 8-i rendelet (*Moniteur belge*, 2004. szeptember 6., 65247. o.) 2. cikke értelmében „ha a francia közösség illetékességi körében egy televíziós műsorszolgáltató olyan kizárólagos közvetítési jogot kíván gyakorolni, amely kiemelten jelentős eseményre vonatkozik, szabadon hozzáférhető televíziós közvetítést kell adnia róla e rendelet mellékletének megfelelően”.
- 15 A 2004. június 8-i rendelet melléklete, valamint a Belga Királyság tekintetében kiemelten jelentős események egységes szerkezetbe foglalt jegyzéke tartalmazza a világbajnokság egyenes adásban történő teljes közvetítését.
- 16 2001. január 15-i és 2002. május 16-i leveleiben a FIFA megküldte a flamand közösség minisztériumának a világbajnokságnak a belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe történő felvételére vonatkozó észrevételeit, és nem értett egyet azzal, hogy a jegyzékben e verseny valamennyi mérkőzése szerepeljen.
- 17 2003. december 10-i levelében a Belga Királyság értesítette a Bizottságot a 89/552 irányelv 3a. cikke értelmében elfogadott intézkedésekről.
- 18 A szóban forgó intézkedések alkotják a 89/552 tanácsi irányelv 3a. cikkének (1) bekezdése alapján a Belg[a Királyság] által hozott intézkedéseknek a közösségi joggal való összeegyeztethetőségéről szóló, 2007. június 25-i 2007/479/EK bizottsági határozat (HL L 180., 24. o.; a továbbiakban: megtámadott határozat) tárgyát.

19 A megtámadott határozat rendelkező része kimondja:

„1. cikk

A [89/552] irányelv 3a. cikkének (1) bekezdése szerinti intézkedések, amelyekről [a Belga Királyság] 2003. december 10-én értesítette a Bizottságot, és amelyeket az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjának* 2005. június 29-i C 158. számában tettek közzé, összeegyeztethetők a közösségi joggal.

2. cikk

A Belg[a Királyság] által ténylegesen meghozott, e határozat mellékletében leírt intézkedéseket a [89/552] irányelv 3a. cikkének (2) bekezdésével összhangban közzé kell tenni a Hivatalos Lapban.”

20 A megtámadott határozatot többek között a következő preambulumbekendések indokolják:

„(4) A [Belga Királyság] által bejelentett intézkedésekben szereplő kiemelt társadalmi fontosságú események jegyzékét egyértelmű és átlátható módon állították össze, és ezt széles körű konzultáció előzte meg Belgiumban.

(5) A Bizottság elégedetten nyugtázta, hogy a [Belga Királyság] intézkedéseiben felsorolt események legalább kettőnek megfelelnek az események társadalmi fontosságát megbízhatóan jelző következő kritériumok közül: i. az esemény a tagállamban széles körben különös visszhangot kelt, nem csupán az adott sport, illetve tevékenység szokásos közönségének fontos; ii. az eseménynek általánosan elismert egyedi kulturális jelentősége van a tagállam lakossága számára, különösen a kulturális önazonosság erősítésében; iii. az ország csapata résztvevője

az eseménynek, amely egy nemzetközi jelentőségű verseny vagy bajnokság keretében zajlik; valamint iv. hagyomány, hogy az eseményről ingyenes televíziós közvetítést adnak, amely nagy nézettségnek örvend.

- (6) A belga intézkedésekben felsorolt események között nagy számban szerepelnek olyanok – beleértve a nyári és a téli olimpiai játékokat, valamint a [(férfi)] labdarúgó-világbajnokság és a labdarúgó-Európa-bajnokság döntő szakaszát –, amelyeknek a hagyományosan elismert kiemelt társadalmi jelentőségét kifejezetten említi a [97/36] irányelv (18) preambulumbekkezdése. Ezek az események Belgiumban széles körben különös visszhangot keltenek, mivel általában különösen közkedveltek, nem pedig csupán a sportesemények szokásos közönségének körében.

[...]

- (8) Az említett labdarúgó-események, amelyeken nemzeti csapatok vesznek részt, széles körben különös visszhangot keltenek Belgiumban, mivel a belga csapatoknak alkalmat adnak a belga labdarúgás nemzetközi hírének növelésére.

[...]

- (16) Hagyomány, hogy a felsorolt eseményekről – köztük azokról is, amelyek teljes egységet alkotnak, nem pedig események sorozatából állnak – ingyenes televíziós közvetítést adnak, amely nagy nézettségnek örvend. [...]

- (17) A belga intézkedések arányosnak tekinthetők, ha tekintetbe vesszük, hogy a szolgáltatásnyújtásnak az EK-Szerződés szerinti alapszabadságától való eltérést

azon felsőbb közérdek teszi indokolttá, hogy a különös társadalmi fontosságú események közvetítéséhez a közönség széles körben hozzáférhessen.

- (18) A belga intézkedések összeegyeztethetők az Európai Közösség versenyszabályaival, mivel a felsorolt események közvetítésére feljogosított műsorszolgáltatók körét objektív kritériumok alapján jelölik ki, így az események közvetítési jogának megszerzéséért tényleges, illetve potenciális verseny alakulhat ki. A jegyzék továbbá nem tartalmaz olyan aránytalanul sok eseményt, hogy ez torzítaná a versenyt az ingyenes és a térítéses televíziós műsorszolgáltatás downstream piacain.

[...]

- (22) A Törvényszéknek a T-33/01. sz., Infront WM kontra Bizottság ügyben [2005. december 15-én] hozott ítéletéből [EBHT 2005., II-5897. o.] következik, hogy a [89/552] irányelv 3a. cikkének (1) bekezdése alapján tett intézkedéseknek a közösségi joggal való összeegyeztethetőségéről tett megállapítás az EK-Szerződés 249. cikke szerinti határozatnak minősül, ezért azt a Bizottságnak kell elfogadnia. Ennek megfelelően e határozatban ki kell jelenteni, hogy a Belg[a Királyság] által bejelentett intézkedések összeegyeztethetők a közösségi joggal. A Belg[a Királyság] által ténylegesen meghozott, e határozat mellékletében leírt intézkedéseket a [89/552] irányelv 3a. cikkének (2) bekezdésével összhangban helyénvaló közzétenni [helyesen: közzé kell tenni] a Hivatalos Lapban.”

Eljárás és a felek kérelmei

- ²¹ A Törvényszék Hivatalához 2007. október 4-én érkezett keresetlevelével a FIFA benyújtotta a jelen keresetet.

- 22 A Törvényszék Hivatalához 2007. október 11-én benyújtott külön beadványában a FIFA azt kérte, hogy a Törvényszék a pervezető intézkedések keretében hívja fel a Bizottságot több olyan irat benyújtására, amelyek szerinte lényegesek jogainak gyakorlása, valamint a Törvényszék hatáskörébe tartozó bírósági felülvizsgálat tekintetében.
- 23 A Törvényszék Hivatalához 2008. január 25-én és 29-én benyújtott beadványaikban a Belga Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság, valamint Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága a Bizottság kérelmeinek támogatása céljából a jelen eljárásba való beavatkozását kérte. 2008. március 31-i végzésében a Törvényszék hetedik tanácsának elnöke engedélyezte a beavatkozást. A beavatkozók beadványait, a FIFA pedig észrevételeit a kitűzött határidőn belül nyújtotta be.
- 24 A Törvényszék Hivatalához 2008. február 26-án érkezett levelében a FIFA azt kérte, hogy a Törvényszék a pervezető intézkedések keretében hívja fel a Bizottságot az általa benyújtott ellenkérelemben hivatkozott bizonyos iratok benyújtására.
- 25 2008. május 26-i határozatában a Törvényszék hetedik tanácsának elnöke úgy döntött, hogy az eljárás e szakaszában nem ad helyt a FIFA által benyújtott, pervezető intézkedésekre vonatkozó kérelemnek.
- 26 A 2009. december 15-én hozott végzés a szóbeli szakasz lefolytatása céljából elrendelte a jelen ügynek a T-68/08. sz., FIFA kontra Bizottság ügygel történő egyesítését.
- 27 Az előadó bíró jelentése alapján a Törvényszék úgy döntött, hogy megnyitja a szóbeli szakaszt, és a pervezető intézkedések keretében bizonyos kérdéseket intézett a FIFA-hoz és a Bizottsághoz. A kérdésekre a felek a megszabott határidőn belül válaszoltak.

28 A FIFA azt kéri, hogy a Törvényszék:

- semmisítse meg a megtámadott határozatot egészében, illetve a Világbajnokságra vonatkozó részében;

- kötelezze a Bizottságot, a Belga Királyságot, a Németországi Szövetségi Köztársaságot és az Egyesült Királyságot a költségek viselésére.

29 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

- utasítsa el a keresetet;

- kötelezze a FIFA-t a költségek viselésére.

30 A Belga Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság és az Egyesült Királyság a kereset elutasítását kéri a Törvényszéktől. A Belga Királyság és a Németországi Szövetségi Köztársaság a FIFA-nak a költségek viselésére történő kötelezését is kéri.

A jogkérdésről

Az elfogadhatóságról

A felek érvei

- 31 A kereset elfogadhatóságára vonatkozó kérdéseket illetően a Bizottság a tárgyalás során úgy nyilatkozott, a Bíróságnak a C-125/06. P. sz., Bizottság kontra Infront WM ügyben 2008. március 13-án hozott ítélete (EBHT 2008., I-1451. o.) alapján visszavonja az ellenkérelmében hivatkozott, a kereset elfogadhatatlanságára vonatkozó érvelését.
- 32 A Belga Királyság azt állítja, hogy a kereset azon okból elfogadhatatlan, hogy sem személyében, sem pedig közvetlenül nem érinti a FIFA-t. Továbbá, a FIFA a belga bíróságokhoz nem nyújtott be keresetet a nemzeti intézkedésekkel szemben, és bár keresetét a Törvényszékhez határidőn túl nyújtotta be, a megtámadott határozat esetleges megsemmisítése nem érintené a szóban forgó nemzeti intézkedések érvényességét. Ebből következik, hogy a FIFA-nak nem fűződik érdeke a megtámadott határozattal szembeni eljáráshoz.
- 33 A Németországi Szövetségi Köztársaság arra hivatkozik, hogy a FIFA-nak nem fűződik érdeke a megtámadott határozattal szembeni eljáráshoz, mivel ennek elfogadása időpontjában a FIFA már átengedte a 2006., a 2010. és a 2014. évi Világbajnokság mérkőzései közvetítésének jogát. Így módon a megtámadott határozat nem érinti a FIFA helyzetét annak lehetősége tekintetében, hogy e versenyek mérkőzéseinek a közvetítési jogait a választása szerinti műsorszolgáltatóknak engedje át. Továbbá, a FIFA-nak nem fűződik érdeke a megtámadott határozattal szembeni eljáráshoz a 2014-et

követően szervezett versenyeket illetően, mivel, először is, e versenyek közvetítésének jogait még nem értékesíthették, másodsorban pedig a Bizottság a belga intézkedéseknek a közösségi joggal való összeegyeztethetőségének vizsgálatát a különösen fontos események, és nem a Világbajnokság valamennyi, jövőbeli utolsó szakaszának tekintetében végezte. A megtámadott határozat megsemmisítése tehát kizárólag a Belgiumon kívül letelepedett, a Világbajnokság mérkőzéseit ezen országban közvetíteni szándékozó műsorszolgáltatók számára járna előnyökkel. Továbbá, a FIFA-t nem érinti közvetlenül a megtámadott határozat.

- 34 A FIFA úgy ítéli meg, hogy a megtámadott határozat joghatásokkal jár, sőt őt közvetlenül és személyében is érinti.

A Törvényszék álláspontja

- 35 A Belga Királyság és a Németországi Szövetségi Köztársaság által hivatkozott elfogadhatatlansági kifogások a közrendre vonatkoznak, tekintettel arra, hogy ezek keretében a FIFA eljáráshoz fűződő érdekét és keresetőségi jogát vitatják, valamint a kereset benyújtása határidejének tiszteletben tartását. A Törvényszéknek tehát hivatalból kell megvizsgálnia ezen elfogadhatatlansági kifogásokat, jóllehet a szóban forgó beavatkozók nem rendelkeznek jogosultsággal ahhoz, hogy ezekre hivatkozzanak a Bíróság alapokmánya 40. cikkének negyedik bekezdése és a Törvényszék eljárási szabályzata 116. cikkének 3. §-a értelmében, mivel a Bizottság már nem vitatja a kereset elfogadhatóságát (ebben az értelemben és analógia útján lásd a C-313/90. sz., CIRFS és társai kontra Bizottság ügyben 1993. március 24-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-1125. o.] 21–23. pontját).

- 36 A FIFA közvetlen érintettségét illetően emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélezési gyakorlat értelmében az EK 230. cikk negyedik bekezdésében előírt feltétel,

miszerint a kereset tárgyát képező határozatnak közvetlenül kell érintenie a természetes vagy jogi személyt, azt kívánja meg, hogy a kifogásolt közösségi intézkedés közvetlen hatást gyakoroljon a jogalany jogi helyzetére, és ne hagyjon mérlegelési lehetőséget az intézkedés végrehajtásával megbízott címzettek számára, mert az ilyen végrehajtás tisztán automatikus jellegű, és közties szabályok alkalmazása nélkül, egyedül a közösségi szabályozás alapján történik (lásd a fenti 31. pontban hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet 47. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 37 E tekintetben a 2004. május 28-i rendelet 1. cikke és 3. cikkének 1. §-a értelmében (lásd a fenti 9. és 10. pontot) azok a televízióállomások, amelyek nem teljesítik ugyan ezen rendelet 2. cikke 2. §-ának követelményeit, a holland nyelvű régióban és Brüsszel Főváros kétnyelvű régióban csak akkor gyakorolhatják a világbajnokság kizárólagos közvetítési jogait, ha megkötött szerződésekkel igazolni tudják, hogy teljesítik a szóban forgó feltételeket. Hasonlóképpen, a 2004. június 8-i rendelet 2. cikkéből és mellékletéből (lásd fentebb, 14. pont) az következik, hogy a Világbajnokság mérkőzései kizárólagos közvetítési jogait gyakorolni szándékozó, a francia közösséghez tartozó televízióállomások ezeket a fenti 13. pontban felsorolt feltételeknek megfelelő műsor-szolgáltató segítségével kötelesek közvetíteni.
- 38 E szabályozásból az következik, hogy a Világbajnokság – amelynek a 97/36 irányelv (21) preambulumbekzdése értelmében a FIFA a szervezője – közvetítése kizárólagos jogainak átengedése a Belga Királyság joghatósága alá tartozó, és a fenti 9. és 13. pontban hivatkozott feltételeket nem teljesítő televíziós műsorszolgáltatók számára nem jár az ilyen kizárólagosság által általában keletkeztetett joghatóságokkal. Az e tagállam flamand és francia közössége által megállapított szabályok szerint ugyanis e jogok megszerzésének keretében az ilyen televíziós műsorszolgáltatóknak a világbajnokság mérkőzései közvetítésének céljából egy olyan műsorszolgáltató szolgáltatásait kell igénybe venniük, amely megfelel e feltételeknek, úgy, hogy az általa kötött kizárólagosság záradék feleslegessé válik.

- 39 Amennyiben a jogi következmények a belga szabályozásból, és nem a megtámadott határozatból erednek, az ez utóbbi által megállapított kölcsönös elismerési mechanizmus a 89/552 irányelv 3a. cikke (3) bekezdésének megfelelően arra kötelezi a tagállamokat, hogy tiszteletben tartsák e következményeket. A tagállamoknak különösen azt kell biztosítaniuk, hogy a joghatóságuk alá tartozó televíziós műsorszolgáltatók tiszteletben tartsák a megtámadott határozat mellékletében szereplő, egységes szerkezetbe foglalt jegyzékre felvett események Belgiumban történő közvetítésének azon feltételeit, amelyeket a Belga Királyság határozott meg az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétett intézkedéseiben. Márpedig ezen eredmény elérésének kötelezettsége közvetlenül érinti a Belga Királyságtól eltérő tagállamok joghatósága alá tartozó műsorszolgáltatókat, amelyek a Belgiumban történő közvetítésnek az eredetileg a FIFA által birtokolt jogait szándékoznak megvásárolni (lásd ebben az értelemben a fenti 31. pontban hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet 62. és 63. pontját).
- 40 Következésképpen, a megtámadott határozatban megállapított kölcsönös elismerési mechanizmus arra kötelezi a tagállamokat, hogy kizárják a Világajnokság mérkőzéseinek a joghatóságuk alá tartozó és a fenti 9. és 13. pontban felsorolt feltételeknek meg nem felelő műsorszolgáltatók általi kizárólagos közvetítési joga gyakorlását, így módon a FIFA által eredetileg birtokolt jogok is érintettek, amennyiben ezeket nem a Belga Királyság, hanem egy másik tagállam joghatósága alá tartozó műsorszolgáltató számára ajánlják fel nyilvános formában.
- 41 Ebből következik, hogy a megtámadott határozat közvetlen joghatásokat gyakorol a FIFA jogi helyzetére az általa eredetileg birtokolt jogokat illetően, és nem biztosít semmiféle mérlegelési lehetőséget a tagállamok számára az elérni kívánt, automatikus jellegű és egyedül a közösségi szabályozásból eredő eredmény tekintetében, függetlenül az ezen eredmény elérése céljából a nemzeti hatóságok által előírt egyedi mechanizmusok tartalmától (lásd a fenti 31. pontban hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet 60. és 61. pontját).
- 42 A FIFA-t tehát a megtámadott határozat közvetlenül érinti.

- 43 Azt a kérdést illetően, hogy a FIFA-t személyében érinti-e a megtámadott határozat, emlékeztetni kell arra, hogy azon alanyok, akik nem címzettjei egy határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos jellemzőik vagy egy őket minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, és ezáltal a határozat címzettjéhez hasonló módon egyéníti őket (lásd a fenti 31. pontban hivatkozott Bizottság kontra Infront WM ügyben hozott ítélet 70. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 44 A jelen ügyben nem vitatott, hogy – függetlenül jogi jellegétől és közvetítési jogainak forrásától – a Világbajnokság a 97/36 irányelv (21) preambulumbekzdése szerinti eseménynek minősül, abban az értelemben, hogy egy olyan eseményszervező szervezi meg előzetesen, aki jogosult az adott eseménnyel kapcsolatos jogok értékesítésére, és a FIFA a szóban forgó szervező. Mivel ez volt a helyzet a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában is, a FIFA tökéletesen azonosítható volt ezen időpontban.
- 45 Következésképpen, a FIFA-t személyében érinti a megtámadott határozat.
- 46 A Belga Királyságnak azon alapuló érvelését illetően, hogy a FIFA nem vitatta a belga intézkedéseket a nemzeti bíróságok előtt, elegendő arra rámutatni, hogy keresetében a FIFA elsősorban a megtámadott határozat 1. cikkének jogszerűségét vitatja, amely szerint a szóban forgó intézkedések összeegyeztethetők a közösségi joggal.
- 47 Ebből következik, hogy az a felülvizsgálat, amelynek elvégzésére a jelen ügyben a Törvényszék kéri, e megállapítás jogszerűségére vonatkozik, anélkül hogy a belga intézkedéseknek a nemzeti bíróságok előtt történő megtámadásának hiánya bármely módon érintené a kereset elfogadhatóságát, amelyet azt az EK 230. cikkben előírt határidőn belül nyújtottak be (lásd ebben az értelemben a Törvényszék Infront WM kontra Bizottság ügyben 2005. december 15-én hozott ítéletének [EBHT 2005., II-5897. o.] 109. pontját).

- 48 A Németországi Szövetségi Köztársaság által hivatkozott, azon alapuló érvelést illetően, miszerint a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában a FIFA már átengedte a 2006., a 2010. és a 2016. évi világbajnokság közvetítésének jogait, elegendő arra rámutatni, hogy a Bizottság a közösségi joggal összeegyeztethetőnek minősítette a Belga Királyság által elfogadott, a megtámadott határozat mellékletében idézett intézkedéseket. Márpedig ezek az intézkedések a világbajnokságra vonatkoznak, időbeli korlátozások nélkül, így ezekre addig vonatkozik a megtámadott határozat, ameddig hatályban vannak. Következésképpen nem vitatható a FIFA-nak az eljáráshoz fűződő érdeke a Németországi Szövetségi Köztársaság által hivatkozott indok alapján.
- 49 Következésképpen, a Belga Királyság és a Németországi Szövetségi Köztársaság által hivatkozott, a kereset elfogadhatatlanságára vonatkozó érveléseket el kell utasítani.

Az ügy érdeméről

- 50 A FIFA hat jogalapra hivatkozik, amelyek a következőkön alapulnak: először is, a 89/552 irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének megsértése azon okból, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések összeegyeztethetők az EK 49. cikkel, másodsor, az EK 49. cikk megsértése, harmadszor, a 89/552 irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének megsértése azon okból, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések összeegyeztethetők az EK 43. cikkel, negyedszer, a 89/552 irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének megsértése azon okból, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések összeegyeztethetők a FIFA tulajdonra vonatkozó jogával, ötödször, a 89/552 irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének megsértése azon okból, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések elfogadásához vezető eljárás egyértelmű és átlátható volt, hatodsor pedig az indokolási kötelezettség megsértése.

- 51 A FIFA által hivatkozott jogalapok vizsgálata előtt néhány olyan általános jellegű megállapítást kell tenni, amelyeket a jogalapok megalapozottsága értékelése során figyelembe kell venni.
- 52 Először is meg kell állapítani, hogy a 89/552 irányelv 3a. cikkének (1) bekezdése konkrétta tette a tagállamok azon lehetőségét, hogy kényszerítő közérdekű indokok alapján a műsorszolgáltatás területén korlátozhatják az elsődleges közösségi jog által előírt alapvető szabadságokat.
- 53 Ugyanis, még ha a tagállamok által a 89/552 irányelv 3a. cikke (1) bekezdésének keretében elfogadott intézkedéseket megkülönböztetésmentesen alkalmazzák is mind a nemzeti területen letelepedett vállalkozásokkal, mind pedig a más tagállamokban letelepedett vállalkozásokkal szemben, ahhoz, hogy valamely szabályozás az EK 49. cikk szerinti szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának minősüljön, elegendő, ha ezen intézkedések a nemzeti területen letelepedett egyes vállalkozásoknak kedveznek (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-398/95. sz. SETTG-ügyben 1997. június 5-én hozott ítéletének [EBHT 1997., I-3091. o.] 16. pontját és a C-250/06. sz., United Pan-Europe Communications Belgium és társai ügyben 2007. december 13-án hozott ítéletének [EBHT 2007., I-11135. o.] 37. és 38. pontját). Hasonlóképpen, ezen intézkedések korlátozhatják a letelepedés szabadságát is, amennyiben alkalmasak arra, hogy olyan a más tagállamban letelepedett vállalkozásokat az ezen intézkedéseket elfogadó tagállam vállalkozásaihoz viszonyítva hátrányosabb ténybeli vagy jogi helyzetbe hozzák (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-255/97. sz. Pfeiffer-ügyben 1999. május 11-én hozott ítéletének [EBHT 1999., I-2835. o.] 19. pontját).
- 54 Márpedig, a Szerződés által biztosított ezen alapvető szabadságok ilyen korlátozásai igazolhatók, mivel e korlátozások kényszerítő közérdekű indokoknak felelnek meg, amennyiben az általuk követett célkitűzések megvalósítására irányulnak, és nem lépik túl az ennek eléréséhez szükséges mértéket (lásd ebben az értelemben a fenti 53. pontban hivatkozott Pfeiffer-ügyben hozott ítélet 19. pontját és a fenti 53. pontban hivatkozott United Pan-Europe Communications Belgium és társai ügyben hozott ítélet 39. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 55 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a szólásszabadság védelme, amint azt az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én aláírt Európai Egyezmény (a továbbiakban: EJEE) 10. cikke is védeni rendeli, a közösségi jogrend által biztosított alapvető jogok között szerepel és olyan közérdeken alapuló kényszerítő oknak minősül, amely igazolhatja e korlátozásokat (lásd ebben az értelemben a fenti 53. pontban hivatkozott United Pan-Europe Communications Belgium és társai ügyben hozott ítélet 41. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Továbbá, az EJEE 10. cikkének (1) bekezdése értelmében a szólásszabadság az információkhoz való hozzáférés szabadságát is magában foglalja.
- 56 A jelen ügyben, amint az a megtámadott határozat (17) preambulumbekzdése is kiemeli, a Belga Királyság által elfogadott intézkedések a szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának minősülnek. Ugyanakkor, amint az a 97/36 irányelv (18) preambulumbekzdéséből következik, a 89/552 irányelv 3a. cikkében előírt intézkedések az információhoz való jog védelmére, valamint arra irányulnak, hogy biztosítsák a társadalom számára kiemelten jelentős nemzeti, illetve nem nemzeti események televíziós közvetítéséhez való széles körű nyilvános hozzáférést. A 97/36 irányelv (21) preambulumbekzdése értelmében a társadalom számára kiemelten jelentős események olyan kiemelkedő események, amelyek az Európai Unióban vagy egy adott tagállamban, illetve egy adott tagállam területén a közvélemény számára érdekesek, és amelyeket előzetesen megszervez egy olyan eseményszervező, aki jogosult az adott eseménnyel kapcsolatos jogok értékesítésére.
- 57 Ebből következik, hogy mivel ezek a társadalom számára kiemelten jelentős eseményekre vonatkoznak, a 89/552 irányelv 3a. cikkének (1) bekezdésében előírt intézkedéseket kényszerítő közérdekű indokok igazolják, amit egyébként a FIFA nem vitatott.
- 58 Továbbá, amint az a fenti 54. pontban is megállapításra került, a szóban forgó intézkedéseknek alkalmasnak kell lenniük az általuk követett célkitűzések megvalósításának biztosítására, és nem léphetik túl az ennek eléréséhez szükséges mértéket.
- 59 Végül, a 97/36 irányelv (18) preambulumbekzdésének terjedelmét illetően meg kell állapítani, hogy, először is, a 89/552 irányelv 3a. cikke, amelyre e preambulumbekzdés

utal, nem hangolja össze azokat az egyedi eseményeket, amelyeket a tagállamok a társadalom számára kiemelten jelentős eseményeknek minősíthetnek. Ugyanis, e cikknek a 97/36 irányelv elfogadására irányuló tanácsi közös állásfoglalásról szóló európai parlamenti határozatban (HL 1996. C 362., 5. o.) szereplő változatával ellentétben, és mivel a nyári és téli olimpiai játékokra, valamint a labdarúgó-Európa-bajnokságokra és a labdarúgó-világbajnokságokra utal kifejezetten, e rendelkezés nem hivatkozik olyan egyedi eseményekre, amelyek alkalmasak arra, hogy a nemzeti jegyzékeken szerepeljenek.

- 60 Ebből következik, amint azt egyébként a Bizottság is állítja, hogy a 97/36 irányelv (18) preambulumbekendése nem értelmezhető úgy, hogy ebből az következik, hogy a Világbajnokság felvétele a társadalom számára kiemelten jelentős események nemzeti jegyzékébe automatikusan összeegyeztethető lesz a közösségi joggal. Sőt, e preambulumbekendés úgy sem értelmezhető, hogy előírja azt, hogy a Világbajnokság minden esetben érvényesen bekerülhet a maga egészében ezekre a jegyzékekre, függetlenül attól, hogy e verseny mérkőzései mekkora érdeklődést keltenek az érintett tagállamban.
- 61 Ezzel szemben, a fenti 52–57. pontban tett megállapításokra figyelemmel, e preambulumbekendésből az következik, hogy ha valamely tagállam az általa elkészítendő jegyzékbe felveszi a Világbajnokság mérkőzéseit, nincs szükség arra, hogy a Bizottságnak címzett közleményében egyedileg indokolja, hogy e mérkőzések jellegűknél fogva a társadalom számára kiemelten jelentős eseményeknek minősülnek.
- 62 E megfontolások fényében kell értékelni a FIFA által hivatkozott jogalapok megalapozottságát.
- 63 Végül, mivel a FIFA a válaszában említett hatodik jogalapja keretében az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozik a Bizottság azon értékelését illetően, hogy milyen jelentőséggel bír a világbajnokság mérkőzéseinek összessége a belga társadalom számára, a Törvényszék az ezen értékelés megalapozottságát vitató első jogalapot megelőzően vizsgálja e jogalapot.

Az indokolási kötelezettség megsértésén alapuló hatodik jogalapról

– A felek érvei

- 64 A FIFA azt állítja, hogy a 97/36 irányelv (18) preambulumbekzdésében semmi nem teszi lehetővé azt, hogy a világbajnokságra történő utalást úgy lehessen tekinteni, mint amely automatikusan e verseny 64 mérkőzésének összességére mint a társadalom számára kiemelkedő jelentőségű eseményre vonatkozik. Épp ellenkezőleg, a szóban forgó verseny mérkőzéseinek felosztása egyfelől a középdöntőket, a döntőt és a vonatkozó nemzeti csapat, a jelen ügyben a belga válogatott mérkőzéseit magában foglaló kiemelt mérkőzésekre és másfelől minden egyéb mérkőzést magában foglaló „nem kiemelt mérkőzés” részre, mindenképpen helytálló, és megfelel az azon más tagállamok által követett módszernek, amelyek intézkedéseiket a 89/552 irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének megfelelően közzétették. A Bizottság a 89/552 irányelv 3a. cikkének alkalmazásáról szóló CC TVSF(97) munkadokumentumában maga is elismerte a mérkőzések e csoportosítását. A 97/36 irányelv (18) preambulumbekzdése tehát nem mentesíti a Bizottságot azon kötelezettsége alól, hogy ki kell fejtenie azokat az indokokat, amelyek alapján jóváhagyta a világbajnokság felvételét az e tagállam társadalma számára kiemelkedő jelentőségű események jegyzékébe.
- 65 Márpedig, a Bizottságnak a megtámadott határozat (6) és (16) preambulumbekzdésében szereplő értékelései nem tartalmaznak semmiféle bizonyítékot, így módonezek nem minősíthetők úgy, mintha a 97/36 irányelv (21) preambulumbekzdése szerinti, a társadalom számára kiemelkedő jelentőségű esemény meghatározása tekintetében megfelelő indokolást alkotnának. A megtámadott határozat ugyanis nem tartalmaz olyan elemeket, amelyek azt bizonyítanák, hogy a világbajnokság mérkőzéseinek összessége megfelel a Bizottság által meghatározott kritériumoknak.
- 66 Továbbá, a megtámadott határozat nem tartalmaz semmiféle utalást a belga audiovizuális választék vonatkozásában, amelyet e határozat (3) preambulumbekzdése

értelmében a Bizottság figyelembe vett, sem pedig azon információk vonatkozásában, amelyek ezen intézmény állítása szerint a rendelkezésére álltak, mint például a nézettségi mutatók. E körülmények között a FIFA számára lehetetlen volt kifejteni álláspontját azon elemek jellegét és relevanciáját illetően, amelyek a Bizottságot annak megállapításához vezették, hogy a világbajnokság mérkőzéseinek összessége kiemelkedő jelentőségű a belga társadalom számára, a Törvényszék számára pedig az, hogy éljen a rá bízott felülvizsgálati hatáskörrel, ezért a megtámadott határozatot meg kell semmisíteni.

- 67 A beavatkozó felek által támogatott Bizottság e jogalap megalapozottságát vitatja.

– A Törvényszék álláspontja

- 68 Emlékeztetni kell arra, hogy az indokolás hiánya vagy elégtelensége az EK 230. cikk értelmében vett lényeges eljárási szabályok megsértését jelenti, és olyan imperatív jogalapot képez, amelyet a közösségi bíróság hivatalból figyelembe vehet, illetve kell vennie (lásd a Bíróság C-89/08. P. sz., Bizottság kontra Írország és társai ügyben 2009. december 2-án hozott ítéletének [EBHT 2009., I-11245. o.] 34. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot). Az a tény, hogy erre a jogalapra először a válaszbeadványban hivatkoztak először, nem akadályozza meg a Törvényszéket abban, hogy megvizsgálja megalapozottságát.
- 69 Továbbá, az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében az EK 235. cikk által megkövetelt indokolást a szóban forgó aktus jellegéhez kell igazítani, világosan és egyértelműen kell tartalmaznia a jogi aktust kibocsátó intézmény érvelését, oly módon, hogy lehetővé tegye egyrészt az érdekelték számára a meghozott intézkedés indokainak megismerését, másrészt az illetékes bíróság számára felülvizsgálati hatásköre gyakorlását. Az indokolási kötelezettséget az eset összes körülményeire, így különösen a jogi aktus tartalmára, a felhívott indokok jellegére és a címzettek vagy a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett egyéb személyek magyarázathoz fűződő érdekére tekintettel kell vizsgálni. Nem követelmény, hogy az indokolás az összes releváns ténybeli és jogi elemet tartalmazza, minthogy azt a kérdést, hogy a jogi aktus indokolása

megfelel-e az EK 253. cikk követelményeinek, nemcsak szövegére, hanem körülményeire, valamint az adott tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére is figyelemmel kell vizsgálni (a Bíróság C-265/97. P. sz., VBA kontra Florimex ügyben 2000. március 30-án hozott ítéletének [EBHT 2000., I-2061. o.] 93. pontja).

- 70 A FIFA azt rója fel a Bizottságnak, hogy nem indokolta azon következtetését, miszerint a világbajnokság mérkőzéseinek összessége kiemelkedő jelentőségű a belga társadalom számára. Hangsúlyozni kell egyébként, hogy a Törvényszéknek a pervezető intézkedések keretében feltett kérdésre (lásd a fenti 27. pontot) adott írásbeli válaszában a FIFA kifejezetten megerősítette azt, ami iratainak számos pontjából közvetetten következett, nevezetesen azt, hogy úgy ítéli meg, hogy a középöntőket, a döntőt és a belga válogatott mérkőzéseit magában foglaló „kiemelt mérkőzések” felvétele a belga jegyzékbe azzal a feltétellel összeegyeztethető a közösségi joggal, ha tiszteletben tartják az egyértelmű és átlátható eljárás követelményeit is.
- 71 Márpedig, jóllehet a 97/36 irányelv (18) preambulumbekzdése nem foglal állást azon központi kérdés tekintetében, hogy a világbajnokság mérkőzéseinek összessége vagy egy része vehető-e fel a társadalom számára kiemelkedő jelentőségű események jegyzékébe, egyetlen érvényes megfontolás sem enged arra következtetni, hogy főszabály szerint kizárólag a kiemelt mérkőzéseket lehet ilyennek minősíteni, és e tényből következően csak ezek szerepelhetnek az ilyen jegyzékben.
- 72 A világbajnokság ugyanis olyan verseny, amely ésszerűen egységes eseménynek tekinthető, mintsem „kiemelt mérkőzésekre” és „nem kiemelt mérkőzésekre” osztott eseményekből álló összeállításnak. E tekintetben közismert, hogy a világbajnokság keretében a nem kiemelt mérkőzések eredményei határozzák meg a csapatok sorsát, tehát ezektől függ az, hogy a vonatkozó nemzeti csapatok részt vehetnek-e a kiemelt mérkőzéseken. Ily módon a nem kiemelt mérkőzések határozzák meg a vonatkozó nemzeti csapat ellenfeleit a verseny további fordulóiban. Továbbá, a nem kiemelt

mérkőzések eredményei azt is meghatározhatják, hogy e nemzeti csapat a verseny további fordulójában részt vehet-e, vagy sem.

73 E körülményekre tekintettel, amelyek lehetővé teszik, hogy a világbajnokságot egységes eseménynek lehessen tekinteni, amint azt a megtámadott határozat (16) preambulumbekzdése hangsúlyozza, a Bizottságnak nem kellett részletesebben indokolnia a nem kiemelt mérkőzésekre vonatkozó értékelését, különösen azért, mert releváns statisztikai adatok nem támasztják alá azt, hogy e mérkőzések elhanyagolható számú nézőt vonzanak (lásd az alábbi 101–109. pontot). E körülmények tették lehetővé a Bizottság számára, hogy határozatát a világbajnokság által Belgiumban keltett különös visszhang vonatkozásában abban az értelemben indokolja, hogy különösen közkezdvelt eseményről van szó, nem csupán a labdarúgás szokásos közönségének körében, amint azt a megtámadott határozat (6) preambulumbekzdése megállapítja.

74 Ebből következik, hogy a megtámadott határozat (6) és (16) preambulumbekzdésében foglalt indokolás (lásd a fenti 20. pontot) lehetővé teszi a FIFA számára, hogy azonosítsa azokat az indokokat, amelyek alapján a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a világbajnokság mérkőzéseinek összessége érvényesen felvehető a belga társadalom számára kiemelkedően fontos események jegyzékébe, a Törvényszék számára pedig azt, hogy gyakorolja felülvizsgálati hatáskörét ezen értékelés megalapozottsága vonatkozásában, ily módon a megtámadott határozat e tekintetben megfelel az EK 253. cikk feltételeinek.

75 Következésképpen, a hatodik jogalapot el kell utasítani.

Az első, a 89/552 irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének azon okból történt megsértésén alapuló jogalapról, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések összeegyeztethetők az EK 49. cikkel

– A felek érvei

- 76 A FIFA azt állítja, hogy – amire egyébként a megtámadott határozat (17) preambulumbekendése is rámutat – a belga jegyzék a szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának minősül, mivel korlátozza azon műsorszolgáltatók számát, amelyek érintettek lehetnek a világbajnokság mérkőzéseinek belgiumi közvetítése jogainak megszerzésében. Azon jelentőség tekintetében ugyanis, amelyet a kizárólagosság ölt magára e jogok megszerzésének keretében, egyetlen, Belgiumtól eltérő tagállamokban letelepedett és a fenti 9–13. pontban felsorolt feltételeket nem teljesítő műsorszolgáltató sem érintett a nem kizárólagos közvetítési jogok megszerzésében, azon tény ellenére, hogy ezek felajánlhatják szolgáltatásaikat ezen ország közösségei számára.
- 77 Teljes egészében elfogadva annak lehetőségét, hogy korlátozható valamely, a Szerződésben rögzített alapvető szabadság gyakorlása kényszerítő közérdekű olyan okokból, mint a közönség hozzáférése a társadalom számára kiemelten jelentős eseményekhez a 97/36 irányelv (21) preambulumbekendésének értelmében, a FIFA arra hivatkozik, hogy a Bizottságnak teljes körű ellenőrzést kell végeznie a tekintetben, hogy a 89/552 irányelv 3a. cikke alapján elfogadott vagy tervezett intézkedések összeegyeztethetők-e a közösségi joggal, mivel ezen intézkedések kivételt képeznek, tekintettel arra, hogy ezeket megszorítóan kell értelmezni. Az érintett tagállamnak kell bizonyítania, hogy a szóban forgó korlátozások igazoltak, szükségesek és arányosak, a jelen eljárás keretében pedig a Bizottságnak kell bizonyítania, hogy e tekintetben megszerezte a szükséges adatokat.
- 78 E tekintetben a FIFA hangsúlyozza, hogy a kiemelt mérkőzéseket jogszerűen lehet úgy minősíteni, mint amelyek a társadalom számára kiemelten jelentősek e rendelkezés

értelmében, ami egyébként saját politikájának felel meg. E politika értelmében a közpöntököt, a döntöt, a vonatkozó nemzeti csapatok mérkőzéseit és a világbajnokság nyitómérkőzését kell élő adásban közvetíteni egy szabadon igénybe vehető televíziós csatornán.

- 79 Márpedig a Bizottság iratainak számos pontjából az következik, hogy nem végezte megfelelően a belga jegyzéknek a közösségi joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozó vizsgálatát, mivel e jegyzékben a világbajnokság mérkőzéseinek összessége szerepel, azzal az indokkal, hogy a 97/36 irányelv (21) preambulumbekzdése feleslegessé teszi az ilyen ellenőrzést. A FIFA szerint e körülmény indokolttá teszi a megtámadott határozat megsemmisítését.
- 80 A FIFA továbbá hangsúlyozza, hogy a vitatott intézkedések nincsenek összhangban kinyilvánított céljukkal, azaz a belga társadalom számára kiemelten jelentős eseményekhez való hozzáférés biztosításával, mivel ezek azzal a következménnyel járnak, hogy hosszú távon „elszegényítik” a jegyzékben szereplő sporteseményeket, mivel csökkenik az ezekből származó bevételeket, és ily módon károsan befolyásolnák ezen eseményeknek a társadalom számára kiemelten jelentős eseményekként történő „megőrzését”.
- 81 A nem kiemelt mérkőzéseknek a belga társadalom számára való jelentőségét illetően a FIFA először is azt állítja, hogy e mérkőzések csak a labdarúgás rajongóinak körében találnak visszhangra, másodsorban pedig e mérkőzéseket hagyományosan nem közvetítik a nem fizetős televíziós csatornák, és nem vonzanak sok nézőt. Ebből az következik, hogy a nem kiemelt mérkőzések nem felelnek meg a Bizottság által a megtámadott határozat (6) és (16) preambulumbekzdésében meghatározott két kritériumnak, a Bizottság tehát e tekintetben hibát követett el.
- 82 Az azon visszhangra vonatkozó kritériumot illetően, amelyet a világbajnokság kelt a belga társadalomban, a FIFA arra hivatkozik, hogy e verseny mérkőzései összességének felvétele a belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe a követett célkitűzéshez viszonyítva aránytalan intézkedés. A világbajnokság nem kiemelt mérkőzései ugyanis a kiemelt mérkőzések iránt érdeklődő nézőknek, valamint a más közvetítések iránt érdeklődő nézőknek csak egy töredékét vonzza, így

ezek népszerűségét meglehetősen korlátozottnak lehet minősíteni. Ezen aránytalan jelleget továbbá az a tény bizonyítja, hogy maguk a műsorszolgáltatók sem közvetítik valamennyi mérkőzést élő adásban.

- 83 E következtetések megfelelnek a Bizottság határozathozatali gyakorlatának és az ítélkezési gyakorlatnak, és ezeket megerősítik bizonyos nem kiemelt mérkőzések különösen alacsony nézettségi mutatói, amelyek 27 000 és 33 000 nézőt vonzottak Vallóniában.
- 84 Egy belga közvélemény-kutató társaság adatbázisának elemein alapuló tanulmányból az következik, hogy azon, nem a labdarúgás iránt rajongók, akik legalább 30 egymást követő percre nézték az 1998-as, a 2002-es és a 2006-os világbajnokság valamennyi nem kiemelt mérkőzését, a flamand közösség teljes nézettségének csupán 2,5, 0,8, illetve 2,5%-át, a francia közönség teljes nézettségének pedig 1,4, 1,2, illetve 1,4%-át képviselték. Ezzel szemben a labdarúgás iránt rajongók 17,6, 9,5, illetve 10%-a nézte az 1998-as, a 2002-es és a 2006-os világbajnokság valamennyi kiemelt mérkőzését legalább 30 egymást követő percre a flamand közösségben, ezek a számok a francia közösségben 10,9, 9, illetve 12,5%-ot tesznek ki.
- 85 Ily módon a megtámadott határozatban szereplő, a világbajnokság mérkőzéseinek a belgiumi közönség széles rétegeiben keltett különös visszhangjára vonatkozó egyéb bizonyíték hiányában, még inkább ezen verseny „nem kiemelt mérkőzéseinek” tekintetében a Bizottság tévedett, amikor arra a következtetésre jutott, hogy e verseny mérkőzéseinek összessége a belga társadalom számára kiemelkedő jelentőséggel bír.
- 86 Nem lehet továbbá azt állítani, hogy a nem kiemelt mérkőzések kiemelkedő jelentőségűek a belga társadalom számára, amikor is a belga szabályozás nem kötelezi a műsorszolgáltatókat ezek közvetítésére, míg e kötelezettségek fennállnak az egyéb események tekintetében.

- 87 A belga nemzeti csapat részvételére vonatkozó, a megtámadott határozat (8) preambulumbekzdésében szereplő kritériumát illetően a FIFA arra hivatkozik, hogy ez *per definitionem* nem teljesül a nem kiemelt mérkőzések vonatkozásában.
- 88 A világbajnokság hagyományosan nem fizető televíziós csatornákon történő közvetítésére és a számos néző „vonzására” vonatkozó kritériumot illetően a FIFA először is azt állítja, hogy e kritérium nem megfelelő, mivel számtalan műsor, például a filmek és a vígjátékok megfelelnek e kritériumnak, anélkül hogy egyébként szerepelnének a belga társadalom számára kiemelkedő jelentőségű események jegyzékében. Ezt követően a FIFA hangsúlyozza, hogy e kritérium tiszteletben tartása csak egy olyan mutatója az esemény jelentőségének, amely lehetővé teszi a jegyzékbe történő felvétel megfontolását. Sőt, tekintve hogy a megtámadott határozat (16) preambulumbekzdése semiféle ellenkező értelmű elemet nem tartalmaz, a Bizottság nem juthat érvényesen arra a következtetésre, hogy e kritérium teljesül, és hogy a világbajnokság mérkőzései összességének felvétele a társadalom számára kiemelkedő jelentőségű események jegyzékébe arányos intézkedésnek minősül.
- 89 A FIFA újfent kiemeli, hogy a világbajnokság nem kiemelt mérkőzései gyakran olyan csekély érdeklődést keltenek, hogy nem kerülnek élő adásban közvetítésre valamely nem fizető televíziós csatornán, és – amikor ez a helyzet – nem vonzanak számos nézőt. Ily módon, az 1998-as, 2002-es és 2006-os világbajnokságot illetően, összességében 24 mérkőzés nem került élő adásban közvetítésre a vitatott intézkedéseket elfogadó egyik közösségben, vagy a két belga közösségben sem, míg e mérkőzések közül az a 8, amelyet nem élő adásban közvetítettek Vallóniában, csak igen korlátozott számú nézőt vonzott. A FIFA kiemeli továbbá, hogy két mérkőzés egyidejű lefolyása nem olyan körülmény, amely igazolhatná ezek egyike közvetítésének hiányát, mivel ezek különböző csatornákon közvetíthetők, míg e sajátos esetben alhasznosítási szerződések is igénybe vehetők.
- 90 A 2006-os világbajnokság nem kiemelt mérkőzései tehát csak 326 000 és 279 000 nézőt vonzottak Flandriában, illetve Vallóniában, szemben az e verseny kiemelt mérkőzései által átlagosan vonzott 722 000, illetve 583 000 nézővel, és hasonló tendenciák

figyelhetők meg az 1998-as és a 2002-es világbajnokság tekintetében is. A Bizottság tehát akkor is tévedett, amikor megállapította, hogy a világbajnokság mérkőzéseinek összessége mindig számos nézőt vonzott Belgiumban, megsértette tehát a 89/552 irányelv 3a. cikkében előírt követelményeket.

91 Továbbá, a FIFA hangsúlyozza, hogy a közönség hozzáférést a világbajnokság mérkőzéseire olyan kevésbé korlátozó intézkedésekkel is biztosítani lehetett volna, mint a fizetős műsorszolgáltatók igénybevétele, amelyek adásait a belga népesség legalább 90%-a tudja fogni, összefoglalók vagy egész mérkőzések késleltetett adásban történő közvetítése olyan műsorszolgáltatók által, amelyek megfelelnek a fenti 9–13. pontban szereplő feltételeknek, illetve a rádió útján történő közvetítés élő vagy késleltetett adásban. Ily módon kizárólag a kiemelt mérkőzések közvetítését lehetett volna fenntartani az e feltételeknek megfelelő műsorszolgáltatók számára. Márpedig azzal, hogy elmulasztotta e lehetőségek megvizsgálását, a Bizottság nem juthatott érvényesen arra a következtetésre, hogy a világbajnokság mérkőzései összességének a kiemelkedő jelentőségű események belga jegyzékébe történő felvétele szükséges, és az általa követett célkitűzéssel arányos intézkedés.

92 A FIFA továbbá arra hivatkozik, hogy ha – érvelésével ellentétben – az irányelv 3a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a világbajnokságot a maga összességében kell a társadalom számára kiemelten jelentős eseménynek minősíteni a 97/36 irányelv (18) preambulumbekkezdésében előírtak okán, akkor meg kell állapítani, hogy e rendelkezés ellen a keresetlevélben, illetve mindenesetre a válaszbedványban közvetetten az EK 241. cikk szerinti kifogás felhozására került sor. E kifogás keretében a FIFA az annak bizonyítására irányuló érvelések összességére hivatkozik, hogy – szerinte – semmi nem igazolja, hogy a világbajnokságot a maga egészében a társadalom számára kiemelkedő jelentőségű, egységes eseménynek minősítsék.

93 A beavatkozó felek által támogatott Bizottság vitatja e jogalap megalapozottságát.

– A Törvényszék álláspontja

- ⁹⁴ Először is emlékeztetni kell arra, hogy a 89/552 irányelv 3a. cikke, annak elrendelésével, hogy a tagállamok feladata a 97/36 irányelv (21) preambulumbekzdése szerinti, a társadalom számára kiemelten jelentős események meghatározása, e tekintetben a tagállamok széles mérlegelési mozgásterét ismeri el.
- ⁹⁵ Másodsorban, azon tény ellenére, hogy a 89/552 irányelv 3a. cikke nem hangolja össze azokat az egyedi eseményeket, amelyeket a tagállamok a társadalom számára kiemelten jelentős eseményeknek minősíthetnek (lásd a fenti 59. és 60. pontot), a világbajnokságnak a 97/36 irányelv (18) preambulumbekzdésében történő megemlítéséből az következik, hogy a Bizottság nem minősítheti a közösségi joggal ellentétesnek e verseny mérkőzéseinek egy eseményeket tartalmazó jegyzékbe történő felvételét, azon okból, hogy az érintett tagállam nem közölte vele azokat az egyedi indokokat, amelyek igazolják a társadalom számára kiemelten jelentős esemény jellegüket (lásd a fenti 61. pontot). Mindenesetre a Bizottság azon következtetése, miszerint a világbajnokság egészének felvétele a valamely tagállam társadalma számára kiemelten jelentős események jegyzékére azon okból összeegyeztethető a közösségi joggal, hogy e verseny – jellemzői okán – érvényesen tekinthető egyedi eseménynek, azon sajátos elemek alapján vitatható, amelyek azt bizonyítják, hogy a nem kiemelt mérkőzések nem bírnak ilyen jelentőséggel e tagállam társadalma számára.
- ⁹⁶ Amint ugyanis az a fenti 59. és 60. pontban is megállapításra került, sem a 97/36 irányelv (18) preambulumbekzdése, sem pedig a 89/552 irányelv 3a. cikke nem érinti azt a kérdést, hogy a világbajnokság a maga egészében szerepelhet-e érvényesen a társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékén, függetlenül az e mérkőzések, és különösen a nem kiemelt mérkőzések iránti érdeklődéstől az érintett tagállamban.

- 97 Következésképpen, azon vitáknak, amelyek a 97/36 irányelv jogszerűségére vonatkoznak abban a tekintetben, hogy a világbajnokságot a maga egészében kell-e a társadalom számára kiemelten jelentős események minősíteni, mintsem kizárólag a kiemelt mérkőzéseket (lásd a fenti 92. pontot), nincs tárgyuk, mivel az irányelv (18) preambulumbekkezdése nem érinti e kérdést. Ily módon nem kell arról a kérdéstről határozni, hogy a FIFA érvényesen terjeszthette-e elő az EK 241. cikk szerinti kifogását e tekintetben válaszbeadványában, vagy ezt a kifogást úgy kell minősíteni, mint amelyet közvetetten a keresetlevél szakaszában terjesztett elő.
- 98 Harmadsorban, amint az a fenti 71. és 72. pontban is megállapításra került, a világbajnokság ésszerűen inkább egyedi eseménynek tekinthető, mintsem „kiemelt mérkőzésekre” és nem kiemelt mérkőzésekre osztott eseményekből álló összeállításnak, tehát a belga hatóságok megközelítése nem lépi túl mérlegelési mozgásterük határait.
- 99 A nem kiemelt mérkőzések jelentősége egyébiránt abból a pusztán tényből is következik, hogy ezek e verseny részét alkotják, akár csak más sportversenyek esetében, amelyek iránt a szokásosan csekély érdeklődés emelkedik, ha ezek az olimpiai játékok keretében folynak.
- 100 Ebből következik, hogy – nem cáfolva azt az álláspontot, miszerint a világbajnokságnak a belga társadalom számára való jelentőségére vonatkozó értékelés tekintetében nem kell különbséget tenni a „kiemelt mérkőzések” és „nem kiemelt mérkőzések” között, hanem e versenyt a maga egészében kell tekinteni, és nem önálló események sorozatának (a megtámadott határozat (6) és (16) preambulumbekkezdése; lásd a fenti 20. pontot) – a Bizottság semmiféle hibát nem követett el.
- 101 A FIFA-nak e tárgyban a jelen jogalap keretében hivatkozott érvelései nincsenek hatással a megtámadott határozat (6) és (16) preambulumbekkezdésében szereplő értékelésekre.

102 Az a körülmény ugyanis, miszerint azon labdarúgás iránti rajongók száma, akik 30 egymást követő percen keresztül nézték az 1998-as, a 2002-es és a 2006-os világbajnokság valamennyi nem kiemelt mérkőzését, nagyon alacsony százalékos értékeknek felel meg (lásd a fenti 84. pontot), nem meghatározó, mivel nem szükségszerű, hogy valamennyi „nem kiemelt mérkőzés” a belga társadalom számára kiemelten jelentősnek minősüljön a célból, hogy a világbajnokság a maga egészében érvényesen bekerüljön az ilyen események belga jegyzékébe. Éppen ellenkezőleg, elegendő az, hogy a fenti 72. pontban leírt jellemző csak bizonyos „nem kiemelt mérkőzésekre” vonatkozzon, amelyeknek sem a száma, sem pedig a résztvevői nem határozhatók meg a jegyzék összeállításakor vagy a közvetítési jogok megszerzésekor, annak igazolása céljából, hogy nem kell különbséget tenni az „kiemelt mérkőzések” és „nem kiemelt mérkőzések” között ezeknek a társadalom számára való jelentőségét illetően. Ebből következik, hogy az e vizsgálat keretében végzett közvélemény-kutatások céljából alkalmazott kritérium kivételesen megszorító jellegű volt, következésképpen alkalmatlan mind a világbajnokság szerkezete, mind pedig azon jellemzők tekintetében, amelyeknek ez a verseny meg kell, hogy feleljen ahhoz, hogy összességében a társadalom számára kiemelten jelentős eseménynek minősülhessen.

103 E megállapítás a FIFA-nak az azon alapuló érvelését is érvényteleníti, hogy az 1998-as, a 2002-es és a 2006-os világbajnokság bizonyos nem kiemelt mérkőzéseit nem közvetítették élő adásban, vagy egyáltalán nem közvetítették, különösen – két kivételtől eltekintve – a más, szintén nem kiemelt mérkőzésekkel egy időben zajló mérkőzéseket, amelyek a FIFA által benyújtott, „A világbajnokság nézettségi mutatói Belgiumban 1998 és 2006 között” című dokumentum szerint 125 000 és 697 000 közötti nézőt vonzottak Flandriában, illetve 152 000 és 381 000 közötti nézőt Vallóniában. Következésképpen, egy korlátozott számú nem kiemelt mérkőzés közvetítésének hiánya, vagy késleltetett közvetítése nem szükségszerűen vezet arra a megállapításra, hogy jellemzőik ellenére (lásd a fenti 72. és 99. pontot) ezek a mérkőzések a maguk összességében nem kiemelten jelentősek a belga társadalom számára, különösen akkor, ha e megoldásokat objektív indokok alapján fogadták el, mint például két mérkőzés egyidejű lefolyása. E tekintetben meg kell továbbá állapítani, hogy a világbajnokság más mérkőzéseivel egy időben zajló mérkőzések közvetítésének teljes hiánya csak Flandriában észlelhető. Továbbá, a FIFA állításával ellentétben, a megtámadott határozat (16) preambulumbekzdése (lásd a fenti 20. pontot) nem a mindig élő adásban közvetített mérkőzésekre vonatkozik, hanem azokra a mérkőzésekre, amelyeket mindig

ingyenes televíziós csatornákon közvetítettek, ami megfelel az ugyanezen határozat (5) preambulumbekkezdésében meghatározott kritériumnak. Az azon alapuló érvelést illetően, miszerint a „nem kiemelt mérkőzéseken” *per definitionem* nem vesz részt a belga nemzeti csapat, elegendő arra emlékeztetni, hogy először is, amint az már megállapításra került, a világbajnokságot érvényesen lehet a belga társadalom számára kiemelten jelentős egyedi eseménynek tekinteni, és, másodsorban, a Bizottság kizárólag azt állapította meg, hogy a megtámadott határozat (5) preambulumbekkezdésébe foglalt első és negyedik kritérium teljesült, anélkül hogy a harmadik kritériumról kifejezetten nyilatkozott volna.

104 Az 1998-as, a 2002-es és a 2006-os világbajnokság bizonyos nem kiemelt mérkőzéseinek nézettségi mutatóira vonatkozó érvelések (lásd a fenti 90. pontot) sem fogadhatók el.

105 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy – a FIFA állításával ellentétben – a „nem kiemelt mérkőzésekre” vonatkozó nézettségi mutatók az „kiemelt mérkőzések” nézettségi mutatóihoz viszonyítva nem bizonyítják, hogy az előbbieket nem vonzanak számos nézőt. A „világbajnokság nézettségi mutatói Belgiumban 1998 és 2006 között” című dokumentum szerint ugyanis a nem kiemelt mérkőzések átlagosan az kiemelt mérkőzéseket követő nézők 32%-át vonzották az 1998-as világbajnokság esetében, e százalékos arány 31%-ot, illetve 46%-ot tesz ki a 2002-es, illetve a 2006-os világbajnokság esetében. Bár e számok alacsonyabbak, mint az kiemelt mérkőzésekre vonatkozó számok, ugyanakkor a nem kiemelt mérkőzéseknek a társadalom számára kiemelten jelentős események nemzeti jegyzékébe való felvétele nem követeli meg, hogy ezek ugyanannyi számú nézőt vonzzanak, mint a „kiemelt mérkőzések”. A jelen ügyben e számok nem értelmezhetők úgy, mint amelyek azon nézők számát tükrözik, akiket Belgiumban azok a mérkőzések vonzanak, amelyek nem egy fontosabb, nemzetközi labdarúgó torna keretében zajlanak a nemzeti csapatok szintjén, és ezekben nem szerepel a belga nemzeti csapat.

106 E vonatkozásban ki kell emelni, hogy „A világbajnokság nézettségi mutatói Belgiumban 1998 és 2006 között” című dokumentum szerint a világbajnokság nem kiemelt mérkőzései közül tizenkettő 1 és 1,345 millió közötti nézőt vonzottak, míg ezek közül nyolc 799 000 és 976 000 közötti nézőt. A 2002-es világbajnokságot illetően ugyan-ezen dokumentumból az következik, hogy a nem kiemelt mérkőzések közül tizenöt 624 000 és 915 000 közötti nézőt vonzottak, hét pedig 511 000 és 589 000 közötti nézőt. A 2006-os világbajnokságot illetően a szóban forgó dokumentum rámutat, hogy a nem kiemelt mérkőzések közül tíz 808 000 és 1,185 millió nézőt vonzott, tizennégy pedig 649 000 és 768 000 nézőt.

107 Márpedig, „A világbajnokság nézettségi mutatói Belgiumban 1998 és 2006 között” című dokumentum szerint a „kiemelt mérkőzések” e tagállamban átlagosan 2,172 millió, 1,418 millió, illetve 1,305 millió nézőt vonzottak az 1998-as, a 2002-es és a 2006-os versenyek tekintetében. Ezen átlagértékekkel összehasonlítva a fenti 106. pontban hivatkozott számok azt bizonyítják, hogy a nem kiemelt mérkőzések Belgiumban nagyon széles körben nézettek, ami nem magyarázható másképp, mint azzal, hogy a mérkőzések bekerültek a világbajnokság programjába. Ezek tehát alátámasztják a fenti 71., 72. és 99. pontban szereplő értékeléseket, és megerősítik a megtámadott határozat (16) preambulumbekzdésében szereplő azon álláspontot, miszerint a világbajnokság mérkőzései, a nem kiemelt mérkőzéseket is beleértve hagyományosan számos nézőt vonzanak.

108 Ezt az elemzést nem cáfolják meg a FIFA által a bizonyos nem kiemelt mérkőzéseket illetően hivatkozott, vélhetően jóval alacsonyabb nézettségi mutatók (lásd a fenti 83. pontot). E tekintetben ki kell emelni, hogy azon három mérkőzés közül, amelyekre a FIFA hivatkozik, belga idő szerint kettő 8 óra 30 perckor kezdődött, egy pedig 13 óra 30 perckor, és ugyanazon időben zajlottak, mint három másik nem kiemelt mérkőzés, amelyek Vallóniában 221 000, 290 000, illetve 163 000 nézőt vonzottak. Azt a tényt, hogy a szóban forgó mérkőzések időpontjával összefüggő időeltolódás volt az oka ennek a megfigyelt jelenségnek, a sem túl kora reggel, sem a munkaidőben közvetített nem kiemelt mérkőzésekre vonatkozó jóval jelentősebb nézettségi mutatók bizonyítják a 2002. évi verseny tekintetében, amint az a fenti 106. pontban megállapításra került. Továbbá, a viszonyválaszhoz csatolt sajtóközleményben a FIFA maga is kiemeli az időeltolódás jelentőségét, amely meghatározza a mérkőzések időpontját az egyes

országokban, mivel e körülményt olyan tényezőnek ismerik el, amely befolyásolta a nézettséget Ázsiában és Európában a 2002-es és a 2006-os világbajnokság során.

- 109 Következésképpen, a „nem kiemelt mérkőzésekre” vonatkozó nézettségi mutatók nemhogy érvénytelenítik, hanem megerősítik a fenti 100. pontban szereplő értékelést.
- 110 Továbbá, a fenti 107. pontban szereplő megállapítás nem ellentétes az [EK] 81. cikk szerinti eljárásról szóló, 2000. május 10-i 2000/400/EK bizottsági határozat (IV/32.150 – Eurovision sz. ügy, HL L 151., 18. o.) (40) preambulumbekkezdésében szereplő, a FIFA által hivatkozott megállapítással (lásd a fenti 83. pontot). E preambulumbekkezdés értelmében a nemzetközi események általában vonzóbbak egy adott ország közönsége számára, mint a nemzeti események, amennyiben ezeken a nemzeti csapat vagy valamely országos bajnok vesz részt, míg azok a nemzetközi események, amelyeken egyetlen nemzeti csapat vagy országos bajnok sem vesz részt, csak csekély érdeklődést keltenek. Márpedig a világbajnokság gyakran a belga nemzeti csapat részvételével zajlik. Továbbá, még ha éppen nem is ez a helyzet, e csapat részvételének hiánya szokásosan csak a társadalom számára kiemelten jelentős események belga jegyzékének összeállítása után állapítható meg, illetve az érintett évre vonatkozó televíziós közvetítés jogainak átengedését követően is.
- 111 A nem kiemelt mérkőzések közvetítése kötelezettségének hiányán alapuló érvelést illetően (lásd a fenti 86. pontot) elegendő arra rámutatni, hogy az a választás, hogy valamely műsorszolgáltató nem köteles valamely esemény közvetítésére, egyáltalán nem jelenti azt, hogy ez az esemény nem kiemelt jelentőségű a társadalom számára a 89/552 irányelv 3a. cikke értelmében, még akkor sem, ha e kötelezettségek előírása általában szerepel a nemzeti jogalkotók által követett gyakorlatban. Az arányosság elvének tiszteletben tartása mellett ugyanis a hivatkozott cikk célja annak megakadályozása, hogy a kizárólagos televíziós közvetítések okán valamely tagállam közönsége többségének ne legyen lehetősége bizonyos eseményeknek szabad hozzáférésű televíziós csatornán történő követésére. Tehát nem az a célja, hogy arra kényszerítse az ilyen védelmet bevezetni kívánó tagállamokat, hogy valamely szabad hozzáférésű műsorszolgáltató számára kötelezővé tegyék ezen események televíziós közvetítését. Márpedig, ha abból a célból, hogy valamely eseményt a társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe érvényesen felvegyenek, a tagállamoknak kötelezniük kellene valamely szabad felhasználású műsorszolgáltatót ezen esemény

közvetítésére, a szóban forgó rendelkezés olyan joghatásokkal járna, amelyek túllépnek célkitűzésén.

- 112 Tekintve, hogy a FIFA azon alapuló érvelését, hogy a belga hatóságok azon értékelését megerősítve, miszerint a világbajnokság a maga egészében a belga társadalom számára kiemelten jelentős eseménynek minősül, a Bizottság tévedett, el kell utasítani, az az érvelés sem fogadható el, miszerint ezen intézmény nem vizsgálta meg megfelelően a nem kiemelt mérkőzések jelentőségét a belga társadalom tekintetében (lásd a fenti 79. pontot).
- 113 Az azon alapuló érvelést illetően, hogy más közvetítések megfelelnek a megtámadott határozat (5) preambulumbekzdésében előírt negyedik kritériumnak, először is meg kell állapítani, hogy a FIFA által hivatkozott műsorok nem minősülnek a 97/36 irányelv (21) preambulumbekzdése szerinti eseményeknek.
- 114 Hangsúlyozni kell továbbá, hogy a 89/552 irányelv 3a. cikke nem kötelezi a tagállamokat arra, hogy elkészítsék a társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékét, és arra sem, hogy – amennyiben már van ilyen jegyzék – erre valamely eseményt felvegyenek, még akkor sem, ha ezen esemény e jegyzékbe érvényesen felvehető lenne. Ugyanis, túl azon a tényen, hogy e rendelkezés szerint minden tagállam „hozhat” intézkedést az előírt célok elérése tekintetében, e rendelkezés konkrétan megfogalmazza a tagállamoknak a Szerződés bizonyos rendelkezéseitől, mint például a szolgáltatásnyújtás szabadságától való eltérése lehetőségeit. Márpedig a 97/36 irányelv szerinti, a társadalom számára kiemelten jelentős konkrét események közötti választást illetően nem írható elő sem közvetetten, sem közvetlenül a tagállamok számára, hogy jegyzékeikbe más eseményeket is felvegyenek, mint amelyeket e jegyzékbe fel kívánnak venni, és hogy a Szerződés szabályaitól az általuk kívántnál nagyobb mértékben térjenek el. E tekintetben meg kell továbbá állapítani, hogy a Bizottságnak a 89/552 irányelv 3a. cikkének (2) bekezdése keretében végzett, a társadalom számára kiemelten jelentősként a jegyzékbe felvett eseményekre vonatkozó vizsgálata ezek

saját jellemzőire tekintettel történik, és nem más, a jegyzékben nem szereplő eseményekhez viszonyítva.

- 115 Következésképpen, amennyiben valamely esemény valamely tagállam társadalma számára kiemelten jelentős, a Bizottság nem követ el jogban való tévedést a 89/552 irányelv 3a. cikkének (2) bekezdése értelmében végzett ellenőrzése keretében, ha nem helyezkedik szemben azzal, hogy az esemény a szóban forgó tagállam által elkészített jegyzékbe belekerüljön azon az alapon, hogy egy másik, az e társadalom számára még kiemelkedőbbben jelentős esemény nem szerepel e jegyzékben.
- 116 Azt feltételezve tehát, hogy a 97/36 irányelv (21) preambulumbekzdése értelmében a belga társadalom számára vannak még inkább kiemelt jelentős események, mint a világbajnokság, de ezek nem szerepelnek a belga hatóságok által elkészített jegyzékben, a Bizottság nem sértette meg az egyenlő bánásmód elvét, amikor elfogadta, hogy e verseny bekerüljön a vitatott jegyzékbe.
- 117 A világbajnokság mérkőzéseinek összességét a társadalom számára kiemelten jelentős események belga listájára történő felvételének arányosságát vitató érveléseket illetően meg kell állapítani, hogy ezek, a fenti 82. pontban hivatkozott érvelések összetévesztik egy eseménynek a társadalom számára való kiemelt jelentőségét – az első kritérium, amelynek meg kell felelni, és amely a Szerződés által biztosított valamely alapvető szabadságának korlátozását indokoló közérdeknek minősül (lásd a fenti 52–57. pontot) – és a szóban forgó korlátozás arányosságát, amely a második olyan kritérium, amelynek az ilyen szabadságot korlátozó nemzeti szabályozásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy összeegyeztethető legyen a közösségi joggal (lásd a fenti 58. pontot). E tekintetben elegendő arra emlékeztetni, hogy – amint az a jelen jogalap tekintetében végzett elemzésből is következik – a világbajnokság a belga társadalom számára kiemelten jelentős egységes eseménynek tekinthető, mivel a nem kiemelt mérkőzésekre vonatkozó nézettségi mutatók nemhogy érvénytelenítik, hanem megerősítik a megtámadott határozat (6) és (16) preambulumbekzdésében szereplő értékelést. Meg kell tehát állapítani, hogy az azon alapuló kifogás, hogy a szóban forgó mérkőzések a társadalom számára nem kiemelt jelentőségűek, és a belga intézkedések aránytalannak, mindenesetre téves előfeltevésen alapul. Következésképpen e kifogás nem teszi

érvénytelenné a Bizottságnak azon következtetését, amely a világbajnokság mérkőzései összességének a belga társadalom számára kiemelten jelentős események listájára történő felvétele megfelelő és arányos jellegére vonatkoznak, tekintettel e verseny egységes jellegére.

- 118 Az arányosság elvének megsértésén alapuló, a fenti 91. pontban hivatkozott érvelést illetően is elegendő annak megállapítása, hogy a FIFA által javasolt lehetőségek nem összeegyeztethetők a szabad hozzáférésű televíziós csatornának a 97/36 irányelv (22) preambulumbekzdésében szereplő fogalmával, amely fogalmat a FIFA válaszában kifejezetten elismert. Ebből következik, hogy a Bizottságnak nem kellett megvizsgálnia ezeket a lehetőségeket, mielőtt elfogadta volna a világbajnokság egészének a belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe történő felvétele arányosságára vonatkozó megállapítását.
- 119 Ebből következik, hogy azzal, hogy a világbajnokság mérkőzései összességének a belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe történő felvételét a közösségi joggal összeegyeztethetőnek minősítette, a Bizottság nem sértette meg a 89/552 irányelv 3a. cikkének (2) bekezdését, ily módon az első jogalapot el kell utasítani.

A második és harmadik, az EK 49. cikk, illetve a 89/552. irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének azon okból történt megsértésén alapuló jogalapról, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések összeegyeztethetők az EK 49. cikkel, illetve az EK 43. cikkel

– A felek érvei

- 120 A FIFA keresetlevelében arra hivatkozik, hogy az első jogalap alátámasztására előadott érvelése is bizonyítja, hogy azzal, hogy a közösségi joggal összeegyeztethetőnek

minősítette a világbajnokság mérkőzései összességének a belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe történt felvételét, a Bizottság megsértette az EK 49. cikket.

- 121 Válaszbeadványában a FIFA először is arra hivatkozik, hogy a belga szabályozás, még ha megkülönböztetésmentesen kell is ezt alkalmazni a nemzeti és a külföldi műsor-szolgáltatók tekintetében, megakadályozza abban, hogy a világbajnokság valamennyi mérkőzése közvetítésének kizárólagos jogait a fenti 9. és 13. pontban szereplő feltételeknek meg nem felelő műorszolgáltatók számára értékesítse, és, másodsorban, a megtámadott határozatban megállapított kölcsönös elismerési mechanizmusm értelmében a más tagállamokban letelepedett műorszolgáltatók nem közvetíthetik kizárólagos joggal a világbajnokság valamennyi mérkőzését Belgiumban, mivel nem felelnek meg a hivatkozott feltételeknek. Még ha a flamand közösség által elfogadott szabályozás meghagyja a szóban forgó műorszolgáltatók számára annak lehetőségét, hogy kizárólagos joggal közvetítsék a világbajnokság mérkőzéseit abban az esetben, ha a fenti 9. pontban hivatkozott feltételeknek megfelelő műorszolgáltatók egyike sem nyilatkozik úgy, hogy kész velük alhasznosítási szerződést kötni, ez a lehetőség pusztán elméleti. Márpedig annak a lehetőségnek a megszüntetése, hogy kizárólagossággal meg lehessen szerezni a Belgiumban történő közvetítés ilyen jogait, megszünteti a más tagállamban letelepedett műorszolgáltatók e jogok megszerzésére irányuló érdekeit, és megakadályozza ezeket abban, hogy a világbajnokság valamennyi mérkőzését közvetítsék ebben az országban.
- 122 A Belgiumtól eltérő tagállamokban letelepedett műorszolgáltatók általi szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozó hatásait arányos szintre lehetett volna mérsékelni, ha a kiemelten jelentős események jegyzékébe a világbajnokságnak csak azon mérkőzései kerültek volna felvételre, amelyek valóban ilyen jelentőséggel bírnak a belga társadalom számára, nevezetesen a kiemelt mérkőzések, amelyekhez a FIFA mindig hozzászámította a nyitómérkőzés és a nyitóünnepséget. Ezzel szemben az olyan belga intézkedések, mint amilyeneket a Bizottság hagyott jóvá a megtámadott határozatban, az általuk követett célkitűzéshez viszonyítva aránytalanul és nem igazoltan korlátozzák a szolgáltatásnyújtás szabadságát.
- 123 A letelepedés jogának megsértésén alapuló jogalap keretében a FIFA keresetleveleiben arra hivatkozik, hogy a világbajnokság mérkőzései összességének felvétele a

belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe megakadályozza a Belgiumban letelepedni és ennek következtében fizetős televíziós szolgáltatásokat nyújtani szándékozó műsorszolgáltatókat abban, hogy megszerezzék a világbajnokság mérkőzései közvetítésének kizárólagos jogait ebben az országban. Márpedig a közvetítés nem kizárólagos jogának megszerzése nem teszi lehetővé a kisméretű műsorszolgáltatók számára, hogy megszerezzék a Belgiumban történő letelepedéshez szükséges bevételeket, előfizetéseket és megbecsülést, ily módon a Bizottság hibát követett el, amikor megállapította, hogy a világbajnokság mérkőzései összességének a belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe történt felvétele nem sérti az EK 43. cikket.

124 A beavatkozó felek által támogatott Bizottság vitatja e jogalapok megalapozottságát.

– A Törvényszék álláspontja

125 Nem vitatott, hogy – amint egyébiránt a megtámadott határozat (17) preambulumbekezdésében is elismerésre került – a kölcsönös elismerésnek a megtámadott határozatban a 89/552 irányelv 3a. cikke értelmében megállapított mechanizmusa azzal a hatással jár, hogy korlátozza a szolgáltatásnyújtásnak az EK 49. cikkben megállapított szabadságát a közös piacon.

126 Továbbá, amint azt a FIFA állítja, a belga intézkedések alkalmasak arra, hogy a más tagállamokban letelepedett műsorszolgáltatókat a Belgiumban letelepedett műsorszolgáltatókhoz viszonyítva hátrányosabb ténybeli vagy jogi helyzetbe hozza. E tekintetben, azon tény ellenére, hogy a fenti 7–15. pontban hivatkozott szabályozás megkülönböztetésmentesen alkalmazandó a nemzeti és a külföldi műsorszolgáltatókra, ténybelileg jóval kevésbé valószínű, hogy a fenti 9. és 13. pontban szereplő feltételeknek megfelelő, minden bizonnyal Belgiumban letelepedett egyetlen műsorszolgáltató sem érdekelt a világbajnokság közvetítésében, így valamely, Belgiumban letelepedni kívánó műsorszolgáltatónak adja át ezen esemény kizárólagos továbbközvetítésének lehetőségét, mint ennek az ellenkezője. Továbbá, ezen lehetőség a belga szabályozás szerint kizárólag a flamand közösség tekintetében áll fenn (lásd a fenti

10. pontot). Ebből következik, hogy a belga intézkedések ténylegesen korlátozzák a letelepedésnek az EK 43. cikkben rögzített szabadságát.

- 127 Mindazonáltal, a szolgáltatásnyújtás szabadságának és a letelepedés szabadságának e korlátozásai igazolhatók, amennyiben ezek az információhoz való jog védelmére és a társadalom számára kiemelten jelentős nemzeti és nem nemzeti események televíziós közvetítéséhez való széles körű hozzáférés biztosítására irányulnak, azon kiegészítő feltételek mellett, hogy ezek alkalmasak legyenek az általuk követett célkitűzés megvalósítására, és ne lépjék túl az ennek eléréséhez szükséges mértéket (lásd a fenti 52–58. pontot).
- 128 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a FIFA vitatja a megtámadott határozat jogszerűségét a Szerződésnek a szolgáltatásnyújtás és a letelepedés szabadságára vonatkozó rendelkezéseinek vonatkozásában, amennyiben a Bizottság jóváhagyta a nem kiemelt mérkőzéseknek a belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe történt felvételét. A FIFA szerint e mérkőzések nem felelnek meg e minősítésnek, ily módon a szolgáltatásnyújtás és a letelepedés szabadságának korlátozása aránytalan.
- 129 Márpedig, akárcsak a fenti 117. pontban vizsgált érvelés, az EK 49. cikk megsértésén alapuló jogalap alátámasztására hivatkozott indokok is ugyanúgy összetévesztik egy eseménynek a társadalom számára való kiemelt jelentőségét – az első kritérium, amelynek meg kell felelni, és amely a Szerződés által biztosított valamely alapvető szabadságának korlátozását indokoló közérdeknek minősül (lásd a fenti 52–57. pontot) – és a szóban forgó korlátozás arányosságát, amely a második olyan kritérium, amelynek az ilyen szabadságot korlátozó nemzeti szabályozásnak meg kell felelnie ahhoz, hogy összeegyeztethető legyen a közösségi joggal (lásd a fenti 58. pontot). E tekintetben elegendő arra emlékeztetni, hogy – amint az az első jogalap tekintetében végzett elemzésből is következik – a világbajnokság a belga társadalom számára kiemelten jelentős egyedi eseménynek tekinthető, mivel a nem kiemelt mérkőzésekre vonatkozó nézettségi mutatók nemhogy érvénytelenítik, hanem megerősítik a megtámadott határozat (6) és (16) preambulumbeközlésében szereplő értékelést. Meg kell tehát állapítani, hogy az azon alapuló kifogás, hogy ahhoz, hogy arányosnak minősüljön, a vitatott jegyzéknek csak a kiemelt mérkőzések felvételére kellett volna szorítkoznia, mivel csak ez utóbbiak rendelkeznek a társadalom számára kiemelt

jelentőséggel, mindenesetre téves előfeltevésen alapul. Következésképpen e kifogás nem teszi érvénytelenné a Bizottságnak azon következtetését, amely a világbajnokság mérkőzései összességének a belga társadalom számára kiemelten jelentős események listájára történő felvétele arányos jellegére vonatkozik.

- ¹³⁰ A letelepedés szabadságát illetően a fenti 127. és 129. pontban szereplő megfontolások alapján a FIFA e tekintetben hivatkozott érvelését is el kell utasítani.
- ¹³¹ A második és harmadik jogalapot következképpen el kell utasítani.

A negyedik, a 89/552. irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének azon okból történt megsértésén alapuló jogalapról, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések összeegyeztethetők voltak a FIFA tulajdonhoz fűződő jogával

– A felek érvei

- ¹³² A FIFA előadja, hogy a világbajnokság bármely mérkőzése kizárólagos közvetítési jogai átengedésének tilalma a fenti 9. és 13. pontban hivatkozott feltételeknek meg nem felelő műsorszolgáltatók számára a lényegétől fosztja meg a tulajdonhoz való jogát, mindenesetre aránytalanul és igazolatlanul korlátozza azt. Annak lehetősége, hogy e jogokat ajánlattételi felhíváson alapuló eljárásban engedje át, amelyen több gazdasági

szereplő is részt vehet, e jogok értékének legmeghatározóbb tényezője, amelyből a FIFA bevételeinek döntő része származik. Az EJEE első kiegészítő jegyzőkönyvének 1. cikke és a közösségi jog által oltalmazott tulajdonhoz való jog megsértése megállapításának elmulasztásával tehát a Bizottság jogi hibát követett el.

- 133 Továbbá, a flamand szabályozás által a világbajnokság mérkőzései közvetítésének az e feltételeknek meg nem felelő műsorszolgáltatók számára megnyitott lehetősége pusztán elméleti jellegű (lásd a fenti 121. pontot), míg e lehetőséget nem ajánlották fel Vallóniában.
- 134 Márpedig, a közönségnek a belga társadalom számára kiemelten jelentős eseményekhez való hozzáféréseinek célkitűzése sérülhet, ha az ilyen események jegyzékére csak a világbajnokság e társadalom számára valóban ilyen jelentőséggel bíró mérkőzései, nevezetesen a kiemelt mérkőzések kerülnek fel.
- 135 A beavatkozó felek által támogatott Bizottság vitatja e jogalap megalapozottságát.

– A Törvényszék álláspontja

- 136 Emlékeztetni kell arra, hogy – amint az a felek között nem vitatott – a FIFA a világbajnokságnak a 97/36 irányelv (21) preambulumbekkezdése szerinti szervezője, így módon minden személy, aki ezen esemény televíziós közvetítésének jogait kívánja gyakorolni, e jogokat a FIFA-tól kell megszereznie, vagy egy olyan személytől, aki e jogokat a FIFA-tól szerezte.

- 137 Ilyeténképpen, mivel e jog értékét érinthetik a megtámadott határozat keltette joghatások (lásd a fenti 37–41. pontot), a FIFA tulajdonhoz való joga is érintett.
- 138 Továbbá, az ítélkezési gyakorlatból az következik, hogy amennyiben valamely tagállam a szolgáltatásnyújtás vagy a letelepedés szabadsága gyakorlásának korlátozására alkalmas szabályozás igazolása céljából olyan rendelkezésekre hivatkozik, mint az EK 49. és EK 55. cikk, a közösségi jog által előírt ezen igazolást az általános jogelvek, és különösen az alapvető jogelvek fényében kell értelmezni. Ily módon, a szóban forgó nemzeti szabályozásra csak abban az esetben vonatkoznak az e rendelkezésekben előírt kivételek, ha ezek összeegyeztethetők azon alapvető jogokkal, amelyek tiszteletben tartását a közösségi bíróságok biztosítják (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-260/89. sz. ERT-ügyben 1991. június 18-án hozott ítéletének [EBHT 1991., I-2925. o.] 43. pontját). Hasonlóképpen, nem fogadható el, hogy valamely az alapvető jogokkal, mint például a tulajdonhoz való jog, össze nem egyeztethető nemzeti intézkedésre (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-20/00. és C-64/00. sz., Booker Aquaculture és Hydro Seafood egyesített ügyekben 2003. július 10-én hozott ítéletének [EBHT 2003., I-7411. o.] 67. pontját) azon tény okán vonatkozhassanak az elismert kivételek, hogy e szabályozás olyan közérdekű kényszerítő indokoknak felel meg, mint a széles körű televíziós hozzáférés a társadalom számára kiemelten jelentős eseményekhez.
- 139 Mindazonáltal, a tulajdonhoz való alapvető jog védelmének elve a közösségi jog keretében nem korlátlan jogosultsággént ölt testet, hanem a társadalomban betöltött szerepe függvényében kell értékelni. Következésképpen a tulajdonhoz való jog gyakorlása korlátozásnak vethető alá, azzal a feltétellel, hogy ezen korlátozások ténylegesen a közérdekű céloknak felelnek meg, és a kitűzött cél vonatkozásában nem jelentenek aránytalan és elviselhetetlen beavatkozást, amely épp az ily módon biztosított jog tartalmát veszélyeztetné (lásd ebben az értelemben a Bíróság C-347/03. sz., Regione autonoma Friuli-Venezia Giulia és ERSA ügyben 2005. május 12-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-3785. o.] 119. pontját, valamint C-154/04. és C-155/04. sz., Alliance for Natural Health és társai egyesített ügyekben 2005. július 12-én hozott ítéletének [EBHT 2005., I-6451. o.] 126. pontját).
- 140 E tekintetben arra kell emlékeztetni, hogy a fenti 98–119. pontban szereplő indokok alapján és a FIFA állításával ellentétben a világbajnokság a belga társadalom számára

kiemelten jelentős egyedi eseménynek tekinthető, mivel a nem kiemelt mérkőzésekre vonatkozó nézettségi mutatók nemhogy érvénytelenítik, hanem megerősítik a megtámadott határozat (6) és (16) preambulumbekkezdésében szereplő értékelést. E körülmények között, amint az a fenti 117. pontban is megállapításra került, a világbajnokság mint esemény egységes jellegéből következik, hogy a Bizottság nem tévedett, amikor úgy ítélte meg, hogy mérkőzései összességének a belga jegyzékbe történt felvétele arányos intézkedés.

¹⁴¹ Meg kell állapítani, hogy az a kifogás, miszerint a nem kiemelt mérkőzések felvétele a belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe aránytalan és elviselhetetlen beavatkozást jelent a FIFA tulajdonhoz való jogába azon okból, hogy e mérkőzések nem minősülnek ilyen eseményeknek, téves előfeltételezésen alapul.

¹⁴² Továbbá, ha a szóban forgó szabályozás alkalmas arra, hogy befolyásolja azt az árat, amelyet a FIFA kap a világbajnokság belgiumi továbbközvetítési jogainak átengedéséért, e szabályozás nem semmisíti meg e jogok kereskedelmi értékét, mivel, először is, nem kötelezi a FIFA-t e jogok bármilyen feltételekkel történő átengedésére, másodszor pedig ez utóbbi mind a közösségi, mind pedig a nemzeti versenyjog által védett a jogsértő vagy visszaélészerű gyakorlatokkal szemben. Ebből következik, hogy a Bizottság nem tévedett, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a belga intézkedések arányosak.

¹⁴³ Következésképpen a negyedik jogalapot el kell utasítani.

Az ötödik, a 89/552 irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének azon okból történt megsértésén alapuló jogalapról, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések elfogadásához vezető eljárás egyértelmű és átlátható volt

– A felek érvei

- ¹⁴⁴ A FIFA előadja, hogy a belga hatóságok önkényesen jártak el, és nem szolgáltatottak magyarázatot a társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzéke vonatkozásában. A flamand médiatanács elutasította, hogy a szóban forgó jegyzék önkényes módon került elkészítésre, de nem ismerte el ennek hosszúságát és azt sem, hogy hiányoztak az események kiválasztására vonatkozó magyarázatok.
- ¹⁴⁵ Továbbá, a flamand hatóságok a célból, hogy kiválasszák a jegyzékbe kerülő eseményeket, a megtámadott határozat (5) preambulumbekkezdésében szereplőktől eltérő kritériumokat alkalmaztak.
- ¹⁴⁶ Ilyeténképpen, először is, az a kritérium, miszerint az eseménynek nagy aktualitással kell bírnia, és jelentős közérdeklődésnek kell örvidenie (lásd a fenti 8. pont első francia bekezdését) lényegesen eltér a megtámadott határozat (5) preambulumbekkezdésébe foglalt első kritériumtól (lásd fentebb, 20. pont), mivel ez nem hív fel annak ellenőrzésére, hogy az esemény a tagállamban széles körben különös visszhangot kelt-e, és nem csupán az adott sport, illetve tevékenység szokásos közönségének fontos, hanem megelégszik az aktualitás értékével és a közérdeklődéssel.
- ¹⁴⁷ Másodsorban, az a kritérium, miszerint az eseményre egy jelentős nemzetközi verseny vagy olyan verseny keretében kell, hogy sor kerüljön, amelyen a nemzeti csapat,

egy belga egyesület csapata, illetőleg egy vagy több belga sportoló is részt vesz, lényegesen eltér a megtámadott határozat (5) preambulumbekzdésében foglalt harmadik kritériumtól, mivel ez utóbbi előírja egy vagy több belga sportoló részvételét is, továbbá azt, hogy az eseményre egy nemzetközi verseny keretében kerüljön sor.

- 148 Végül, a FIFA arra hivatkozik, hogy a belga hatóságok semmiféle magyarázatot nem adtak a világbajnokság mérkőzései összességének a belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe történt felvételét illetően, ily módon a Bizottság nem juthatott érvényesen arra a következtetésre, hogy a szóban forgó jegyzékét egyértelmű és átlátható módon állították össze, amint azt a 89/552 irányelv 3a. cikkének (1) bekezdése megköveteli.
- 149 A beavatkozó felek által támogatott Bizottság vitatja e jogalap megalapozottságát.

– A Törvényszék álláspontja

- 150 Előzetesen emlékeztetni kell arra, hogy a 89/552 irányelv 3a. cikkének (1) bekezdése nem sorolja fel azokat a sajátos elemeket, amelyeknek a nemzeti szinten a társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékének összeállítása céljából indított eljárásokat kell jellemezniük. E rendelkezés mérlegelési mozgásteret biztosít a tagállamok számára a szóban forgó eljárások megszervezése tekintetében ezek szakaszait, az érintett személyekkel történő esetleges konzultációt, illetve a közigazgatási hatáskörök odaítélését illetően, előírva, hogy ezeket az eljárásokat összességében az egyértelműség és az átláthatóság kell, hogy jellemezze.
- 151 A Szerződés által biztosított alapvető szabadságok gyakorlása kényszerítő közérdekű indokokkal igazolt nemzeti intézkedések útján történő korlátozásának ugyanis alkalmasnak kell lennie az általuk követett célkitűzés megvalósításának biztosítására, és

arra, hogy ne lépjek túl az e célkitűzés eléréséhez szükséges mértéket (lásd a fenti 54. pontot).

- 152 Az arányosság megőrzése és az igazolatlan hátrányos megkülönböztetések elkerülése érdekében kell a tagállamok által a társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékének elfogadása céljából lefolytatott eljárásoknak egyértelműnek és átláthatónak lenniük, abban az értelemben, hogy olyan, az érintett személyek által előzetesen ismert objektív kritériumokon kell alapulniuk, hogy el lehessen kerülni azt, hogy a tagállamok önkényes módon gyakorolják mérlegelési jogkörüket azon a jegyzékeikre kerülő egyedi eseményekre vonatkozó döntésük során (lásd ebben az értelemben a fenti 53. pontban hivatkozott United Pan-Europe Communications Belgium és társai ügyben hozott ítélet 46. pontját). Amennyiben ugyanis valamely eseménynek a jegyzékbe történő felvétele a 89/552 irányelv 3a. cikke értelmében megköveteli, hogy ez a társadalom számára kiemelten jelentős legyen, akkor az azon sajátos kritériumok előzetes meghatározása, amelyek tekintetében e jelentőség értékelésre kerül, lényegi elemnek minősül annak vonatkozásában, hogy a nemzeti döntéseket átlátható módon azon mérlegelési mozgástéren belül fogadják el, amellyel a tagállamok e tekintetben rendelkeznek (lásd a fenti 94. pontot).
- 153 E körülményekre figyelemmel, amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy valamely tagállamnak a társadalom számára kiemelten jelentős eseményekre vonatkozó jegyzéke összeállítására irányuló eljárása megfelel az egyértelműség és az átláthatóság követelményeinek, különösen a határozatában foglalt egyes kritériumok alkalmazására figyelemmel, e kritériumoknak tükrözniük kell az érintett nemzeti szabályozásban előírt kritériumok lényegét.
- 154 A jelen ügyben meg kell állapítani, hogy a 2004. május 28-i határozatban megállapított első kritérium nem tér el lényegében a megtámadott határozat (5) preambulumbekzdésében foglalt első kritériumtól. A FIFA állításával ellentétben ugyanis a „jelentős közérdeklődés” kritériuma *per definitionem* nem teljesül, ha a szóban forgó sportesemény csak azok körében kelt érdeklődést, akik szokásosan figyelemmel kísérik a szóban forgó sportágat.

- 155 A megtámadott határozat (5) preambulumbekkezdésében foglalt harmadik kritériumot illetően elegendő annak megállapítása, hogy a Bizottság nem ítélte meg úgy, hogy ez teljesült a világbajnokság vonatkozásában. E tekintetben a megtámadott határozat (6) és (16) preambulumbekkezdéséből az következik, hogy a világbajnokságot illetően a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a megtámadott határozat (5) preambulumbekkezdésében foglalt első és negyedik kritérium teljesült. Ezzel szemben a megtámadott határozat (8) preambulumbekkezdése, amely az (5) preambulumbekkezdésében foglalt harmadik kritériumot alkalmazza, nem a világbajnokságra, hanem a labdarúgóklubok szintjén zajló olyan nemzetközi versenyekre vonatkozik, mint például a Bajnokok Ligája, az UEFA-kupa, amelyeknek a belga klubok részvételével zajló mérkőzései szintén a vitatott jegyzék részét képezik.
- 156 A flamand Médiatanács észrevételét illetően meg kell állapítani, hogy ez semmiféle olyan elemet nem tartalmaz, amely alkalmas lenne e tanácsnak a flamand közösség jegyzéke összeállítására vonatkozó eljárás feltételezetten önkényes jellegére vonatkozó megállapítása igazolására, amelyet egyébként 1999-ben tett, tehát jó néhány évvel a jogszabályi eszközök és a vitatott jegyzék elfogadását megelőzően. A szóban forgó jegyzék hosszúságára vonatkozó hivatkozást illetően ebben az értékelésben nincs semmi, ami a nemzeti eljárás egyértelműségét vagy átláthatóságát érintené.
- 157 Azon hivatkozást illetően, miszerint a belga hatóságok semmiféle igazolást nem terjesztettek elő a világbajnokság mérkőzései összességének a társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe történt felvétele vonatkozásában, először is arra kell emlékeztetni, hogy a nem kiemelt mérkőzések szerepe, amint az a fenti 72. pontban megállapításra került, közismert, és a FIFA, a szóban forgó verseny szervezője számára kétségtelenül ismert elemnek minősül. Másodsorban a FIFA nem vitatja, hogy a kiemelt mérkőzések teljesítik a belga társadalom számára kiemelten jelentősnek történő minősítés kritériumait. E körülmények között tehát nyilvánvaló, hogy ha a belga hatóságok, amennyiben a társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe felveszik a nem kiemelt mérkőzéseket is, azt azon okból teszik, mivel e mérkőzések ugyanazon kritériumokat teljesítik, mint e verseny kiemelt mérkőzései. Meg kell állapítani, hogy a FIFA olyan helyzetben volt, hogy megismerhette azokat az okokat, amelyek miatt a belga hatóságok a világbajnokság egészét felvették

a társadalom számára kiemelten jelentős események általuk elfogadott jegyzékébe, és vitathatta volna e döntést a nemzeti bíróságok előtt, valamennyi olyan elemre hivatkozva, amelyek szerinte vitathatóvá teszik a nem kiemelt mérkőzéseknek a belga társadalom számára való jelentőségére vonatkozó értékelést, amint azt a jelen kereset keretében is tette.

158 Ebből következik, hogy az ötödik jogalapot el kell utasítani.

A FIFA által benyújtott, pervezető intézkedések iránti kérelemről

159 A FIFA által hivatkozott jogalapok keretében tett értékelések következményeképpen nem szükséges elfogadni a FIFA által kérelmezett pervezető intézkedéseket (lásd a fenti 22. és 24. pontot).

160 E tekintetben ki kell emelni, hogy a FIFA szerint kérelme arra irányul, hogy lehetővé váljon számára és a Törvényszék számára annak megvizsgálása, hogy – először is – a Bizottság rendelkezett-e elegendő elemmel azon következtetés levonásához, hogy a belga jegyzék összeegyeztethető a közösségi joggal, és – másodsorban – a szóban forgó jegyzék összeállítása egyértelmű és átlátható módon történt-e. A FIFA elsősorban arra hivatkozik, hogy a Bizottság és a belga hatóságok által a szóban forgó nemzeti intézkedések értékelésére irányuló eljárás során tett észrevételei egészének ismerete nélkülözhetetlen annak megvizsgálásához, hogy e hatóságok teljes egészében megfeleltek-e a Bizottság felhívásainak, és hogy a több sportágra vonatkozó nézettségi mutatókat koherens módon vették-e figyelembe, tekintve hogy más versenyeket illetően a vitatott jegyzékbe csak bizonyos mérkőzések kerültek felvételre.

- 161 Meg kell állapítani, hogy – amint az a FIFA által hivatkozott jogalapok vizsgálata keretében is kiemelésre került – a Bizottság nem tévedett, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a világbajnokság mérkőzései összességének a belga társadalom számára kiemelten jelentős események jegyzékébe történt felvétele összeegyeztethető a közösségi joggal, a rendelkezésére álló olyan elemek alapján, mint például a belga hatóságoknak a megtámadott határozat (1) preambulumbekzdésében és a válaszbeadvány mellékletében hivatkozott 2003. december 10-i értesítése. Ugyanezen értesítés lehetővé tette a Bizottság számára azon következtetés levonását, hogy a Belgiumban folytatott eljárás egyértelmű és átlátható volt, mivel az ezen értékeléssel szemben az ötödik jogalap keretében hivatkozott érvelések elutasításra kerültek.
- 162 Továbbá, a Bizottságnak a 89/552 irányelv 3a. cikke alapján elfogadott intézkedéseknek a közösségi joggal való összeegyeztethetőségéről szóló határozatát azon változatában kell értékelni, amelyben ezt véglegesen jóváhagyták. Ily módon az esetleges korábbi változatok, a Bizottság észrevételei vagy azok az észrevételek, amelyeket a nemzeti hatóságok fogalmazhattak meg ezen intézkedések értékelésének keretében, e tekintetben jellegüknél fogva nem relevánsak.
- 163 A több verseny közötti, abban az értelemben esetlegesen megkülönböztető bánásmódot illetően, hogy egyesek a maguk egészében bekerültek a vitatott jegyzékbe, míg más versenyeknek kizárólag néhány mérkőzése, elegendő annak megállapítása, hogy semmi nem akadályozta meg a FIFA-t abban, magából a jegyzékből következő körülményre a megtámadott határozat megsemmisítésére irányuló jogalapként hivatkozzon, még ha nem is ismerte a Bizottsággal közölt, a szóban forgó versenyekre vonatkozó nézettségi mutatókat.
- 164 E körülményekre figyelemmel a pervezető intézkedések elfogadására irányuló kérelmet, valamint a keresetet a maga összességében el kell utasítani.

A költségekről

- ¹⁶⁵ Az eljárási szabályzat 87. cikkének 2. §-a alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a FIFA pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.
- ¹⁶⁶ Az eljárási szabályzat 87. cikkének 4. §-ával összhangban a Belga Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság és az Egyesült Királyság maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (hetedik tanács)

a következőképpen határozott:

- 1) A keresetet elutasítja.**
- 2) A Fédération internationale de football association (FIFA) maga viseli saját költségeit, valamint az Európai Bizottságnál felmerült költségeket.**

- 3) A Belga Királyság, a Németországi Szövetségi Köztársaság és Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága maguk viselik saját költségeiket.**

Forwood

Truchot

Schwarcz

Kihirdetve Luxembourgban, a 2011. február 17-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

Jogi háttér	II - 214
A jogvita előzményei és a megtámadott határozat	II - 217
Eljárás és a felek kérelmei	II - 224
A jogkérdésről	II - 227
Az elfogadhatóságról	II - 227
A felek érvei	II - 227
A Törvényszék álláspontja	II - 228
Az ügy érdeméről	II - 232
Az indokolási kötelezettség megsértésén alapuló hatodik jogalapról	II - 236
– A felek érvei	II - 236
– A Törvényszék álláspontja	II - 237
Az első, a 89/552 irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének azon okból történt megsértésén alapuló jogalapról, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések összeegyeztethetők az EK 49. cikkel	II - 240
– A felek érvei	II - 240
– A Törvényszék álláspontja	II - 245

A második és harmadik, az EK 49. cikk, illetve a 89/552. irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének azon okból történt megsértésén alapuló jogalapról, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések összeegyeztethetők az EK 49. cikkel, illetve az EK 43. cikkel	II - 253
– A felek érvei	II - 254
– A Törvényszék álláspontja	II - 255
A negyedik, a 89/552. irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének azon okból történt megsértésén alapuló jogalapról, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések összeegyeztethetők voltak a FIFA tulajdonhoz fűződő jogával	II - 257
– A felek érvei	II - 257
– A Törvényszék álláspontja	II - 258
Az ötödik, a 89/552 irányelv 3a. cikke (2) bekezdésének azon okból történt megsértésén alapuló jogalapról, hogy a Bizottság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a belga intézkedések elfogadásához vezető eljárás egyértelmű és átlátható volt	II - 261
– A felek érvei	II - 261
– A Törvényszék álláspontja	II - 262
A FIFA által benyújtott, pervezető intézkedések iránti kérelemről	II - 265
A költségekről	II - 267